

Zastosowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w planowaniu gospodarki odpadami

Wytyczne i zalecenia

EVD
Ministerstwo Gospodarki
P.O. Box 20105
2500 Haga
Holandia

Grontmij – Tebodin – Roteb
15 czerwca 2005

Karta projektu

Tytuł : Zastosowanie Strategicznej Oceny Oddziaływania
na Środowisko w planowaniu gospodarki odpadami

Numer projektu : 134945

Data : 14 czerwca 2005

Autorzy : A.J.F. Brinkmann, F.J.M. Schelleman

e-mail : ferd.schelleman@grontrmij.nl

Zweryfikował : F.J.M. Schelleman

Zatwierdził : F.T. Tiegelaar

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Europejska Dyrektywa w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.....	4
2.1.	Cel	4
2.2.	Informacje ogólne	4
2.3.	Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko a planowanie gospodarki odpadami	5
3.	Raport ze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (raport SOOS).....	8
3.1.	Informacje ogólne	8
3.2.	Treść raportu SOOS –ogólne wymagania.....	8
3.3.	Treść raportu SOOS – wymagane informacje	9
3.3.1.	A. Opis treści oraz głównych celów Planu	9
3.3.2.	B, C oraz D: Opis stosownych aspektów obecnego stanu środowiska	10
3.3.3.	E. Lista celów z zakresu ochrony środowiska	11
3.3.4.	F. Opis prawdopodobnego znaczącego oddziaływania na środowisko	12
3.3.5.	G. Opis środków przeciwdziałania niepożądanym skutkom	14
3.3.6.	H. Wybór i ocena wariantowych rozwiązań	14
3.3.7.	I. Opis przewidywanych metod monitoringu.....	15
3.3.8.	J. Streszczenie powyższych informacji w języku niespecjalistycznym	15
3.4.	Układ Raportu ze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko	15
3.5.	Implementacja Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE) w Polsce	16
4.	Źródła danych i zalecana bibliografia.....	17

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Załącznik 2

Źródła danych na temat środowiska

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

1. Wstęp

W imieniu holenderskiego Ministerstwa Gospodarki, konsorcjum firm: Grontmij, Tebodin, Roteb zrealizowało projekt pt. „Opracowanie Regionalnych Planów Gospodarki Odpadami, w tym programów szkoleń administracji lokalnej i podnoszenia świadomości społecznej” (PPA02/PL/7/6). Celem projektu było zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w tym zakresie zwłaszcza przez Ministerstwo Środowiska oraz władze województw.

W trakcie realizacji projektu stwierdzono, że Polska posiada niewielkie doświadczenie w zakresie praktycznego zastosowania tzw. Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (ang. SEA, pol. SOOS), szczególnie w przypadku opracowywania planów gospodarki odpadami. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest fakt, że europejska Dyrektywa w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE) została wprowadzona w życie relatywnie niedawno (2001r.); poza tym opracowanie planów gospodarki odpadami w latach 2002 – 2004 wymagało zaangażowania wielu zasobów i dużego nakładu pracy ze strony władz na wszystkich szczeblach administracji, co spowodowało, że w wielu przypadkach oceny SOOS uznane zostały za zadanie o znaczeniu drugorzędym.

Ministerstwo Środowiska zasygnalizowało, że niezbędne jest przygotowanie praktycznych wytycznych dla przeprowadzania procesu Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planowania gospodarki odpadami. Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie szeregu takich wytycznych. Informacje zamieszczone w niniejszym dokumencie oparte zostały na doświadczeniach zgromadzonych w trakcie przygotowywania Strategicznych Ocen Oddziaływania na Środowisko realizowanych w ramach planowania gospodarki odpadami m.in. w Holandii oraz na wytycznych opracowanych przez inne kraje.

W rozdziale 2 omówione zostały wymogi Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko, szczególnie w odniesieniu do planów gospodarki odpadami. Rozdział 3 przedstawia praktyczne informacje na temat procesu opracowywania oraz treści Raportu SOOS, który stanowi kluczowy dokument tej procedury. Odniesienia do innych źródeł oraz zalecana bibliografia przedstawione zostały w rozdziale 4.

W załącznikach opisane zostały Strategiczne Oceny Oddziaływania na Środowisko przeprowadzone w ramach planów gospodarki odpadami w Holandii i we Włoszech.

2. Europejska Dyrektywa w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

2.1. Cel

Głównym celem Dyrektywy UE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE), określonym w artykule 1 Dyrektywy jest: „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do włączenia aspektów środowiskowych w proces przygotowania oraz formalnej akceptacji planów i programów w celu wspierania zrównoważonego rozwoju poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą Dyrektywą dokonywana jest ocena oddziaływania na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą w sposób znaczący oddziaływać na środowisko”.

Główne wymogi określone bardziej szczegółowo w poszczególnych artykułach Dyrektywy są następujące:

1. Ocenę oddziaływania na środowisko należy przeprowadzić przed formalną akceptacją planu lub programu, tj. w fazie ich przygotowywania, a przy ich opracowywaniu należy wziąć pod uwagę aspekty środowiskowe (art. 3 i 8);
2. Należy przygotować raport nt. oddziaływania na środowisko (raport SOOS), przedstawiający informacje na temat oceny potencjalnego, znaczącego wpływu na środowisko (art. 5, załącznik 1);
3. W raporcie SOOS należy również przedstawić ocenę uzasadnionych rozwiązań wariantowych;
4. Państwa Członkowskie zapewniają właściwą jakość raportów SOOS (art. 12);
5. Przed formalną akceptacją planu lub programu należy go przekazać do wiadomości i skonsultować z odpowiednimi władzami ochrony środowiska oraz z opinią publiczną (art. 6);
6. Plany i programy o potencjalnym wpływie na środowisko innego Państwa Członkowskiego wymagają przeprowadzenia konsultacji transgranicznych (art. 7);
7. Plany i programy powinny być udostępnione władzom, społeczeństwu, oraz w razie konieczności innym Państwom Członkowskim, z którymi prowadzono konsultacje (art. 9);
8. W trakcie wdrażania planów i programów należy monitorować znaczące oddziaływania na środowisko (art. 10).

2.2. Informacje ogólne

Oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko przeprowadzane są w Unii Europejskiej od roku 1985, tj. od kiedy przyjęto pierwszą Dyrektywę w sprawie OOS (Dyrektywa Rady 85/337/EWG). Od tego czasu procedura OOS stała się istotnym elementem procesu identyfikacji potencjalnych skutków wywieranych na środowisko przez szeroko zakrojone przedsięwzięcia. Doświadczenia związane z OOS pokazały, że niezbędna jest ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzana na wyższym poziomie i dotycząca planów, które stanowią podstawę (przesłankę) realizacji przedsięwzięć.

SOOS dostarcza podstaw umożliwiających wywieranie wpływu na proces decyzyjny zachodzący na wcześniejszym etapie, tj. podczas opracowywania planów i programów stanowiących przesłankę poszczególnych przedsięwzięć. Wdrożenie systematycznego procesu oceny potencjalnych opcji na etapie kształtowania polityki powinno zapewnić bardziej zrównoważony rozwój.

SOOS odgrywa istotną rolę w analizie skumulowanego oddziaływania na środowisko poszczególnych przedsięwzięć. Doświadczenia zgromadzone w trakcie realizacji postanowień Dyrektywy 85/337/EWG wskazują, że ocena oddziaływania przedsięwzięć na środowisko nie zawsze umożliwia analizę oddziaływań skumulowanych. SOOS zapewnia mechanizmy likwidujące tę lukę. SOOS nie eliminuje jednak konieczności przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jeżeli ocena tego typu jest wymagana w myśl postanowień Dyrektywy 85/337/EWG.

Prawidłowo przeprowadzona procedura SOOS może zapewnić lepszą jakość procesu planowania dzięki:

- ułatwieniu identyfikacji i oceny wariantowych strategii planowania;
- podnoszeniu świadomości na temat oddziaływania planów na środowisko: choć analiza opcji na etapie planowania polityki nie zawsze zapewnia eliminację potencjalnie negatywnych skutków dla środowiska, SOOS umożliwia ustalenie prawdopodobnych konsekwencji wynikających z podjęcia tego typu decyzji oraz określenie działań łagodzących negatywne skutki, którym nie można zapobiec;
- zachęceniu do ustalania mierzalnych celów i wskaźników, które umożliwią skuteczne monitorowanie procesu wdrażania planu, a co z tym związane ułatwią kolejne przeglądy tego procesu.

2.3. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko a planowanie gospodarki odpadami

Jedną z kategorii planów, dla których przeprowadzana jest SOOS, są plany gospodarki odpadami opracowywane przez właściwe władze na szczeblu krajowym, regionalnym i/lub lokalnym (gminnym). W tym kontekście SOOS stanowi formalną, systematyczną procedurę oceny potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko spowodowanego wdrożeniem planu gospodarki odpadami, realizowaną zanim decyzja o akceptacji takiego planu zostanie podjęta. Procedura ta obejmuje następujące etapy:

- Przygotowanie raportu SOOS, zawierającego identyfikację i ocenę potencjalnych znaczących skutków dla środowiska;
- Konsultacje na temat raportu SOOS oraz projektu planu gospodarki odpadami ze społeczeństwem, władzami odpowiedzialnymi za kwestie ochrony środowiska, oraz sąsiednimi Państwami Członkowskimi, które potencjalnie odczułyby skutki wprowadzenia w życie takiego planu;
- Podjęcie decyzji o przyjęciu lub zmodyfikowaniu projektu planu gospodarki odpadami na podstawie analizy wniosków wynikających z raportu SOOS oraz wyników konsultacji;
- Podanie do wiadomości publicznej decyzji o przyjęciu planu oraz omówienie wpływu SOOS na tę decyzję.

Zaleca się, aby procedura SOOS została w jak największym stopniu zintegrowana z procesem opracowywania planu gospodarki odpadami. Takie podejście ma tę zaletę, że oddziaływanie planu na środowisko zostanie przeanalizowane na możliwie najwcześniejszym etapie procesu opracowywania planu. Ponadto, wymagana będzie tylko jedna procedura konsultacji społecznych, w trakcie której społeczeństwu przedstawione zostaną jednorazowo kompletne

informacje na temat planu i jego skutków dla środowiska. Zintegrowany proces zapewni również efektywniejsze wykorzystanie zasobów ludzkich oraz finansowych niż w przypadku dwóch odrębnych procedur.

Tabela 2.1 przedstawia kluczowe etapy zintegrowanego procesu opracowania planu gospodarki odpadami oraz przeprowadzenia procedury SOOS.

Tabela 2.1. Zintegrowany proces opracowywania planu gospodarki odpadami oraz realizacji procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (krok po kroku)

Etap SOOS:	Metoda wdrożenia	Uczestnicy
Analiza: czy przeprowadzenie procedury SOOS jest konieczne?	Kwestia kluczowa: czy projekt, plan lub program oddziałują w sposób znaczący na środowisko. Jeżeli tak, należy przeprowadzić procedurę SOOS; jeżeli nie, nie ma takiej potrzeby.	Władze odpowiedzialne za ochronę środowiska; Konsultanci przygotowujący projekt planu gospodarki odpadami i raport SOOS; W przypadku planów gospodarki odpadami opracowywanych na szczeblu województwa, procedura SOOS wymagana jest każdorazowo.
Sprecyzowanie zakresu	Konsultacje ze społeczeństwem, organizacjami pozarządowymi, niezależnymi ekspertami, władzami, itp. w celu ustalenia zakresu i treści raportu SOOS (oraz planu gospodarki odpadami); Należy określić wariantowe rozwiązania i metody, które poddane zostaną ocenie.	Władze odpowiedzialne za ochronę środowiska; Konsultanci ds. planu gospodarki odpadami i SOOS; Organizacje pozarządowe; Przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką odpadami; Wytwórcy odpadów; Eksperti (naukowcy).
Przygotowanie SOOS: opracowanie planu gospodarki odpadami i ocena jego oddziaływania na środowisko	Zgromadzenie wszelkich stosownych informacji dotyczących wszystkich elementów środowiska (woda, odpady, gleba, hałas, zapachy, powietrze, itp.); Odniesienie do sytuacji obecnej (opis tła); Porównanie wariantów rozwiązań; Opracowanie w planie gospodarki odpadami odrębnego rozdziału poświęconego SOOS.	Władze Konsultanci ds. planu gospodarki odpadami i SOOS
Projekt planu gospodarki odpadami i raport SOOS	Ostatnie konsultacje na temat projektu planu gospodarki odpadami i raportu SOOS przed podjęciem ostatecznej decyzji; Uwagi i sugestie przedstawiane są w formie odrębnego dokumentu; należy określić jak uwagi te wpłynęły na ostateczny kształt planu gospodarki odpadami i raport SOOS.	Władze (odpowiedzialne za ochronę środowiska); Konsultanci ds. planu gospodarki odpadami i SOOS; Społeczeństwo i organizacje pozarządowe; Przedsiębiorstwa zajmujące się gospodarką odpadami; Wytwórcy odpadów; Eksperti (naukowcy).

Tabela 2.1. Zintegrowany proces opracowywania planu gospodarki odpadami oraz realizacji procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (krok po kroku) cd

Etap SOOS:	Metoda wdrożenia	Uczestnicy
Ostateczna wersja planu gospodarki odpadami i raportu SOOS	Władze regionalne podejmują decyzję na temat planu gospodarki odpadami i raportu SOOS; Ostateczna decyzja zostaje podana do wiadomości publicznej; Zatwierdzona wersja planu gospodarki odpadami i raport SOOS zostają podane do wiadomości publicznej.	Władze (odpowiedzialne za ochronę środowiska).

3. Raport ze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (raport SOOS¹)

3.1. Informacje ogólne

Raport ze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko, także określany jako Raport Środowiskowy, to dokument przedstawiający informacje zgodne z wymogami art. 5 oraz załącznika I Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE). W raporcie należy zidentyfikować, opisać i ocenić potencjalne, znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z wdrożenia planu gospodarki odpadami: raport SOOS stanowi zatem dokument przedstawiający wyniki Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.

Należy zapewnić całkowitą integrację procesu opracowywania raportu SOOS oraz projektu planu gospodarki odpadami tak, aby od samego początku oprzeć projekt planu na przesłankach wynikających z oceny oddziaływania na środowisko. Raport SOOS należy podać do wiadomości publicznej w momencie publikacji planu gospodarki odpadami – raport stanowi część dokumentacji planu.

Jeżeli chodzi o formę prezentacji raportu SOOS, można włączyć go do planu gospodarki odpadami lub opublikować jako odrębny dokument. W pierwszym przypadku należy raport włączony do planu wyraźnie oznaczyć jako „Raport SOOS”. Jeżeli jednak raport jest zbyt obszerny, aby włączyć go w ramy planu, w planie należy przedstawić rozdział stanowiący podsumowanie raportu, natomiast pełen raport należy dołączyć do planu w postaci załącznika lub opublikować jako odrębny dokument.

3.2. Treść raportu SOOS –ogólne wymagania

Jak wspomniano w punkcie 3.1. raport SOOS musi przedstawiać informacje zgodne z wymogami art. 5 oraz załącznika I Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE).

Artykuł 5 Dyrektywy stanowi, że raport powinien przedstawiać informacje, które „mogą być racjonalnie wymagane”. W praktyce oznacza to po pierwsze, że **SOOS polega na zgromadzeniu aktualnie dostępnych, istotnych danych na temat środowiska**; nie obejmuje natomiast przeprowadzenia szeroko zakrojonych nowych badań. **W przypadku braku wymaganych danych należy to podkreślić w raporcie**. Po drugie, dla przykładu przygotowując plany gospodarki odpadami na szczeblu województwa, powiatu lub gminy należy pamiętać, że pewne strategiczne elementy planowania mogły zostać już określone na wyższym szczeblu, np. krajowym, podczas gdy inne kwestie bardziej

¹ W Polsce raport SOOS nazywany jest prognozą oddziaływania na środowisko zgodnie z zapisami Prawa ochrony środowiska.

szczegółowe zostały pozostawione do dopracowania właśnie na szczeblu planowania lokalnego lub regionalnego.

Artykuł 5 stanowi również wyraźnie, że w raporcie można wykorzystać istotne informacje uzyskane na innych szczeblach procesu decyzyjnego lub na podstawie postanowień innego prawodawstwa wspólnotowego. Do raportu można włączyć na przykład:

- Pewne istotne informacje pochodzące z opracowanych wcześniej raportów oddziaływania na środowisko instalacji służących gospodarce odpadami;
- Istotne informacje zgromadzone zgodnie z wymogami innych dyrektyw unijnych (np. dotyczących jakości powietrza i wody).

3.3. Treść raportu SOOS – wymagane informacje

Rodzaje informacji wymaganych w raporcie SOOS opisane zostały w załączniku I Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE):

A. Opis treści oraz głównych celów Planu oraz jego związku z innymi stosownymi planami i programami   B. Opis stosownych aspektów obecnego stanu środowiska oraz ich potencjalnych zmian w przypadku braku realizacji Planu   C. Opis elementów środowiska, które potencjalnie podlegać będą znaczącym wpływom   D. Identyfikacja istniejących problemów dotyczących środowiska, istotnych z punktu widzenia Planu, w szczególności tych, które odnoszą się do obszarów chronionych przepisami wspólnotowymi   E. Lista celów w zakresie ochrony środowiska ustalonych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym lub krajowym, istotnych z punktu widzenia Planu, oraz opis, w jaki sposób te cele oraz wszelkie inne aspekty środowiskowe zostały uwzględnione w procesie przygotowywania Planu   F. Opis prawdopodobnego znaczącego oddziaływania na środowisko   G. Opis środków przewidzianych w celu zapobiegania, zmniejszenia oraz możliwie największej kompensacji potencjalnego znaczącego i niepożądanego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji Planu   H. Krótkie uzasadnienie wyboru rozważanych wariantowych rozwiązań, oraz opis metodyki przeprowadzenia ich oceny (ze wskazaniem napotkanych trudności)   I. Opis przewidywanych metod monitoringu   J. Streszczenie powyższych informacji w języku niespecjalistycznym.

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis każdego typu wymienionych informacji w odniesieniu do procesu przygotowywania planów gospodarki odpadami:

3.3.1. A. Opis treści oraz głównych celów Planu

Ta część raportu SOOS opisuje związek pomiędzy raportem SOOS a planem gospodarki odpadami. Część ta powinna w szczególności opisywać:

- Status prawny planu gospodarki odpadami, jego okres obowiązywania oraz zasięg geograficzny;
- Stopień włączenia do planu gospodarki odpadami celów strategicznych określonych w planach ustalonych na wyższym szczeblu;
- Główne cele planu gospodarki odpadami;
- Skalę, typ i lokalizację głównych prac przewidzianych do realizacji na określonym terenie w okresie obowiązywania planu;

- Powiązania z pozostałymi planami realizowanymi na tym samym obszarze, np. wojewódzkim planem zagospodarowania przestrzennego, oraz zakres kontekstu strategicznego ustalonego dla planów niższego szczebla;
- Cel raportu SOOS oraz jego (ustawowy) związek z planem gospodarki odpadami.

Informacje przedstawione w tej części raportu SOOS powinny pochodzić przede wszystkim z opracowywanego (projektu) planu gospodarki odpadami. Ogólny opis wymogów ustawowych w zakresie SOOS może pochodzić bezpośrednio z tekstu Dyrektywy lub właściwych obowiązujących przepisów prawa polskiego (Prawa ochrony środowiska i aktów wykonawczych).

3.3.2. B, C oraz D: Opis stosownych aspektów obecnego stanu środowiska

Ta część raportu przedstawia opis stosownych aspektów obecnego stanu środowiska, w tym zwłaszcza charakterystykę środowiskową obszarów, na które realizacja planu będzie miała potencjalnie znaczący wpływ, jak również opis wszelkich istniejących problemów dotyczących środowiska istotnych z punktu widzenia planu. Celem tego ogólnego opisu jest nakreślenie obecnego obrazu stanu środowiska, który stanowić będzie punkt wyjścia dla oceny potencjalnych skutków wynikających z realizacji planu. Wpływ planu na środowisko można oszacować określając różnicę pomiędzy stanem środowiska przed i po jego realizacji. **Należy zatem wykorzystać odpowiednie dane ilościowe umożliwiające pomiar tego typu różnic, tj. wskaźniki środowiskowe, które można wykorzystać w trakcie realizacji fazy monitoringu.** W celu oszacowania wpływu na środowisko w pewnych przypadkach można również zastosować wskaźniki jakościowe. Źródła danych na temat środowiska podane zostały w załączniku 2.

Zgromadzenie danych na temat środowiska może stanowić problem, szczególnie na skalę odpowiednią dla zakresu planu (lokalnego/regionalnego). **Zadanie władz polega na ustaleniu i wykorzystaniu dostępnych źródeł danych, nie na gromadzeniu nowych danych.** W przypadku stwierdzenia luk w zakresie wymaganych informacji, władze odpowiedzialne za opracowanie planu gospodarki odpadami powinny rozważyć sposoby likwidacji takiej luki informacyjnej w przyszłości. **Ponieważ zgromadzenie danych służących do nakreślenia wyjściowego stanu środowiska wymaga sporych nakładów czasu i pracy, szczególnie w przypadku, gdy SOOS przeprowadzana jest po raz pierwszy, bardzo istotne jest zgromadzenie jak największej ilości danych przed rozpoczęciem opracowywania planu lub przed rozpoczęciem procesu jego przeglądu.**

Dla tych obszarów, na które realizacja planu będzie miała istotny wpływ (punkt C) należy przygotować odpowiedzi na następujące pytania:

- Gdzie, w ramach realizacji planu, zostaną przeprowadzone najbardziej istotne (pod względem zakresu i/lub typu) działania w zakresie gospodarki odpadami? Na czym polegać będą te działania i jaki wpływ będą miały na środowisko?
- Czy istnieją pewne obszary (np. obszary pod ochroną, obszary, gdzie znajdują się ciekłe wodne szczególnie narażone na zanieczyszczenie, obszary o wysokiej użyteczności publicznej), które są narażone na skutki wynikające z działań związanych z gospodarką odpadami w większym stopniu niż pozostałe obszary? Jaki będzie wpływ realizacji planu gospodarki odpadami na te obszary?

Wymóg określenia problemów środowiskowych (punkt D) oznacza konieczność skupienia uwagi na charakterze, lokalizacji oraz skali problemów środowiskowych związanych z gospodarką odpadami na danym obszarze, takich jak np. zanieczyszczenie wód lub powietrza.

3.3.3. E. Lista celów z zakresu ochrony środowiska

Lista ta powinna przedstawiać cele z zakresu ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym lub krajowym, które związane są z planem, jak również opis, w jakim stopniu te cele oraz pozostałe kwestie środowiskowe zostały wzięte pod uwagę w trakcie opracowywania planu. Poniżej przedstawiona została sugerowana lista celów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia procedury SOOS prowadzonej w ramach przygotowania planu gospodarki odpadami, jak również lista polskich, wspólnotowych oraz międzynarodowych dokumentów polityki, strategii, wytycznych, konwencji, dyrektyw, itp., które stanowią podstawę tych celów. Szczegółowe cele określone w przepisach dotyczących gospodarki odpadami nie zostały tu przedstawione, ponieważ wchodzą w zakres tematyczny samego planu (patrz również punkt F).

Należy pamiętać, że Dyrektywa w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko wymaga wyłącznie określenia celów istotnych z punktu widzenia planu gospodarki odpadami, niezbędny jest tu zatem proces selekcji. Cele te należy też w razie potrzeby dostosować do warunków lokalnych.

Cele	Dokumenty polityki itp.
Różnorodność biologiczna, fauna i flora <ul style="list-style-type: none"> Ochrona różnorodności biologicznej siedlisk oraz gatunków chronionych Ochrona środowiska morskiego oraz promowanie zintegrowanych strategii zagospodarowania stref przybrzeżnych 	<ul style="list-style-type: none"> Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) Agenda 21 (1992) oraz Plan Działania przyjęty w Johannesburgu (2002) Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej (1992) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz akty wykonawcze do niej
Populacja <ul style="list-style-type: none"> Poprawa jakości życia ludzi dzięki stworzeniu wysokiej jakości środowisk zamieszkania, pracy oraz rekreacji 	<ul style="list-style-type: none"> Agenda 21 (1992) oraz Lokalna Agenda 21 Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz akty wykonawcze do niej
Zdrowie ludzi <ul style="list-style-type: none"> Minimalizacja poziomu hałasu, wibracji oraz emisji zanieczyszczeń pochodzących z ruchu drogowego, procesów przemysłowych oraz przemysłu wydobywczego 	<ul style="list-style-type: none"> Dyrektywa IPPC (Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz akty wykonawcze do niej

Cele	Dokumenty polityki itp.
<p>Gleba</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrona jakości gleb Preferowane ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych zamiast zagospodarowywania terenów wcześniej nie wykorzystywanych pod zabudowę Minimalizacja zużycia nieodnawialnych złóż piasku, żwiru oraz złóż skalnych Minimalizacja ilości składowanych odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz akty wykonawcze do niej Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach oraz akty wykonawcze do niej
<p>Woda</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrona i podniesienie statusu ekosystemów wodnych oraz ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od ekosystemów wodnych Promowanie zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych Progresywna redukcja emisji zanieczyszczeń do wód Minimalizacja skutków powodzi i suszy 	<ul style="list-style-type: none"> Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) Dyrektywa Rady 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych Dyrektywa Azotanowa (Dyrektywa Rady 91/676/EWG z 12 grudnia 1991r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego) Konwencja OSPAR (1992) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne oraz akty wykonawcze do niej
<p>Powietrze/klimat</p> <ul style="list-style-type: none"> Redukcja wszelkich form zanieczyszczeń powietrza, w tym pochodzących z przemysłu i ruchu drogowego Minimalizacja emisji gazów cieplarnianych Redukcja strat energetycznych i maksymalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> Protokół z Kyoto (1997) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody oraz przepisy wykonawcze do niej Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne
<p>Aktywa trwałe</p> <ul style="list-style-type: none"> Maksymalne wykorzystanie istniejących terenów zabudowanych 	
<p>Dziedzictwo kulturowe</p> <ul style="list-style-type: none"> Promowanie ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, w tym dziedzictwa architektonicznego i archeologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> Europejska Konwencja o Ochronie Dziedzictwa Archeologicznego (1992) Konwencja o ochronie dziedzictwa architektonicznego w Europie podpisana w Granadzie (1995) Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz akty wykonawcze do niej
<p>Krajobraz</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrona i zwiększanie wartości krajobrazu naturalnego i historycznego oraz ich elementów 	<ul style="list-style-type: none"> Europejska Konwencja Krajobrazowa (2000)

3.3.4. F. Opis prawdopodobnego znaczącego oddziaływania na środowisko Plan gospodarki odpadami określi szczegółowe cele. Przykłady takich celów mogą być następujące:

- „Zredukowanie w 2008 roku o 30% ilości składowanych odpadów komunalnych”

- „Likwidacja do 2008 roku 24 lokalnych składowisk odpadów zlokalizowanych na terenie województwa”
- „Budowa regionalnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne”
- „Rozmieszczenie 250 pojemników na surowce wtórne w gminach województwa”
- itp.

Na potrzeby Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko cele te zostaną poddane ocenie w oparciu o poszczególne wybrane cele z zakresu ochrony środowiska (patrz punkt E). Najprostszą metodą podsumowania wyników tej oceny jest stworzenie matrycy dwóch osi: na jednej osi przedstawione są cele związane z realizacją planu, na drugiej – wybrane cele związane z ochroną środowiska. Potencjalny wpływ określony w każdym polu można scharakteryzować jako:

+ : Istotny korzystny wpływ

? : Nieokreślony wpływ

- : Istotny niekorzystny wpływ

0 : brak związku lub wpływ nieistotny

Matryca powinna również obejmować kolumnę „Uwagi”, w której można np. określić:

- Wymagane środki umożliwiające przeciwdziałanie skutkom;
- Przyczyny, które utrudniają precyzyjne określenie skutków.

Raport SOOS nie powinien jednak obejmować wielu stron skomplikowanych tabel. Kluczowa rola matryc tego typu polega na wyciągnięciu z nich odpowiednich wniosków.

Tabela przedstawiona poniżej stanowi przykład tego typu matrycy oceny wspomnianych powyżej celów planu gospodarki odpadami w oparciu o trzy typy oddziaływania na środowisko:

Cel planu gospodarki odpadami	Wpływ na wydobycie surowców nieodnawialnych	Wpływ na jakość gleb	Wpływ na zanieczyszczenie powietrza	Uwagi
Redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych	+	+	+	
Likwidacja 24 składowisk lokalnych	0	+	+	Podjęte zostaną działania rekultywacyjne
Budowa regionalnego składowiska	-	0	-	- Należy unikać terenów naturalnych (ochrona gleby) - Dodatkowy transport (powietrze) - Wymagane środki ograniczenia emisji gazów (ochrona powietrza)
Rozmieszczenie pojemników na butelki	+	0	-	- Dodatkowy transport

Poza wymogiem określenia potencjalnego niekorzystnego wpływu na środowisko na wczesnym etapie procesu opracowywania planu gospodarki odpadami, Dyrektywa nakłada również obowiązek określenia korzystnego wpływu na środowisko. Plan gospodarki odpadami obejmuje zwykle szereg skutków korzystnych dla środowiska, np. zwiększenie poziomu recyklingu oraz redukcja ilości składowanych odpadów (patrz tabela powyżej).

Poza symbolami +/- można również wykorzystać dane liczbowe, np. oczekiwany poziom emisji metanu ze składowisk, liczba hektarów zajętych przez składowisko, itp. W takim wypadku wymagany będzie oczywiście szerszy zakres dostępnych danych oraz bardziej złożony proces oceny. Jednak w celu porównania danych liczbowych różnego typu, np. emisji metanu z hektarami, dane te należy wyrazić również w formie +/- . Wartość dodana metody danych liczbowych jest zatem wątpliwa, szczególnie biorąc pod uwagę dodatkowy nakład pracy, jaki jest wymagany przy jej zastosowaniu.

3.3.5. G. Opis środków przeciwdziałania niepożądanym skutkom

W tej części planu opisane są środki, których celem jest zapobieganie, zmniejszenie oraz możliwie największa kompensacja znaczącego niepożądanego wpływu na środowisko wynikającego z realizacji planu gospodarki odpadami. Jak wspomniano powyżej, procedura SOOS przewiduje analizę aspektów środowiskowych na każdym etapie opracowywania planu, toteż potencjalne znaczące niekorzystne oddziaływanie na środowisko, wynikające z realizacji planu, zostaje zredukowane jeszcze przed podjęciem decyzji co do wyboru preferowanej strategii. Nadal istnieje jednak możliwość, że poszczególne cele planu będą źródłem negatywnego oddziaływania. Jeżeli tego typu istotne niekorzystne skutki zostaną zdefiniowane w procedurze SOOS, należy rozważyć metody zapobiegania tym skutkom lub ich redukcji. Dla przykładu, budowa regionalnych instalacji zagospodarowania odpadów zamiast komunalnych składowisk spowoduje zwiększenie ruchu ciężarówek przewożących odpady, co z kolei przyczyni się między innymi do wzrostu poziomu hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza. Redukcja tego typu skutków może obejmować określenie wymogów w zakresie typów pojazdów oraz tras przewozu odpadów.

3.3.6. H. Wybór i ocena wariantowych rozwiązań

W tej części raportu przedstawione jest uzasadnienie wyboru rozważanych wariantowych rozwiązań, oraz opis metodyki przeprowadzenia ich oceny (ze wskazaniem napotkanych trudności). Artykuł 5 Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko stanowi, że **raport SOOS powinien określać „rozsądne warianty rozwiązań, uwzględniające cele i geograficzny zasięg planu lub programu”, jak również potencjalnie znaczący wpływ na środowisko wybranych rozwiązań.** W planie gospodarki odpadami warianty rozwiązań najczęściej koncentrują się na lokalizacji nowych instalacji, np. lokalizacji nowego regionalnego składowiska odpadów. Jeżeli chodzi o rozwiązania strategiczne, alternatywy mogą dotyczyć np. wyboru pomiędzy maksymalnym składowaniem a maksymalnym recyklingiem.

Raport SOOS powinien obejmować podsumowanie sposobu przeprowadzenia oceny. Należy również przedstawić problemy napotkane w trakcie gromadzenia wymaganych informacji, ponieważ jest to istotne dla określenia jakości informacji, wyników oceny, oraz stopnia ich wiarygodności.

Może zdarzyć się, że na szczeblu właściwym dla planu może brakować wymaganych danych, lub mogą istnieć luki informacyjne w zakresie pewnych kluczowych zagadnień. Wiarygodne przewidzenie oddziaływania planu na środowisko może być trudne również dlatego, że realizacja planu zależy może od czynników będących poza kontrolą systemu planowania. Dyrektywa w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko nakłada obowiązek opisanego tego typu problemów w raporcie, aby władze i opinia publiczna były świadome ich istnienia. Istnieją jednak rozmaite sposoby minimalizacji tego typu problemów; prognozy mogą na przykład odzwierciedlać pewien stopień braku pewności przedstawiając zakresy (granica górna/granica dolna) zamiast konkretnych danych liczbowych. Typowy przykład tego typu rozwiązania w planach gospodarki odpadami to oczekiwany wzrost ilości odpadów w skali kilku lat: brak pewności można tutaj wyrazić obliczając dane dla scenariusza negatywnego (maksymalny % wzrostu) oraz pozytywnego (minimalny % wzrostu).

Należy również pamiętać o tym, że precyzyjne pomiary nie zawsze są wymagane i uzasadnione. Ocena jakościowa oparta na doświadczeniu i wiedzy również odgrywa określoną rolę w raporcie.

3.3.7. I. Opis przewidywanych metod monitoringu

Artykuł 10 Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko stanowi, że wymagany jest monitoring potencjalnego znaczącego wpływu na środowisko, spowodowanego realizacją Planu, i zidentyfikowanego w wyniku przeprowadzenia procedury SOOS (patrz punkt F).

3.3.8. J. Streszczenie powyższych informacji w języku niespecjalistycznym

Celem streszczenia informacji w języku niespecjalistycznym jest zapewnienie, że kluczowe kwestie i wyniki przedstawione w raporcie SOOS będą zrozumiałe dla decydentów oraz społeczeństwa. **Należy tu w miarę możliwości unikać żargonu technicznego.** Podsumowanie powinno stanowić część raportu, ale można je również opublikować w formie osobnego dokumentu przeznaczonego do szerszego rozpowszechnienia. Tabela podsumowująca i upraszczająca kluczowe wyniki może być przydatnym narzędziem, ale należy uważać by nadmierne uproszczenie pewnych skomplikowanych treści nie spowodowało ich zniekształcenia. Streszczenie w języku niespecjalistycznym powinno w sposób prawidłowy odzwierciedlać główne wnioski wynikające z raportu SOOS.

3.4. Układ Raportu ze Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Dyrektywa nie precyzuje układu raportu SOOS. Jednak w przypadku raportu SOOS dotyczącego planu gospodarki odpadami zaleca się przyjęcie następującego układu dokumentu:

0. Streszczenie w języku niespecjalistycznym (może być również przygotowane w formie odrębnego dokumentu)
1. Wstęp (krótki opis planu gospodarki odpadami oraz dotyczącego go obszaru, jak również celu raportu SOOS)
2. Metodologia SOOS (w tym autorzy, zastosowane metody, napotkane problemy techniczne, lista władz odpowiedzialnych za kwestie środowiskowe, z którymi przeprowadzono konsultacje, itp.)
3. Podsumowanie głównych celów planu gospodarki odpadami
4. Związek planu gospodarki odpadami z innymi istotnymi planami i programami

5. Podsumowanie danych na temat obecnego stanu środowiska
6. Cele i wskaźniki SOOS w zakresie ochrony środowiska
7. Opis i ocena wariantowych rozwiązań (opis oddziaływania na środowisko) oraz wybór preferowanego rozwiązania
8. Włączenie środków przeciwdziałania skutkom negatywnym oraz wyników oceny w ramy planu gospodarki odpadami
9. Propozycje w zakresie monitoringu.

3.5. Implementacja Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (2001/42/WE) w Polsce

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów określają art. 40-45 zawarte w dziale IV, rozdziale I Prawa ochrony środowiska. Zgodnie z zapisami art. 40 ust. 1 p. 2 plany gospodarki odpadami wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Organ przygotowujący plan gospodarki odpadami sporządza prognozę oddziaływania na środowisko (odpowiednik raportu SOOS, określonego w dyrektywie), którego zakres określono w art. 41 ust. 2.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz projekty planów i prognozy oddziaływania podlegają uzgodnieniu z:

- Ministrem Środowiska i Głównym Inspektorem Sanitarnym – w odniesieniu do postępowań przeprowadzanych przez centralne organy administracji rządowej, tj. krajowego programu gospodarki odpadami,
- właściwym terytorialnie wojewodą i państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym – w odniesieniu do pozostałych postępowań, tj. planów gospodarki odpadami wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Organ administracji opracowujący plan gospodarki odpadami, bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinię powyższych organów ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej, a także rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Udział społeczny w postępowaniach w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planów gospodarki odpadami zapewnia się na warunkach określonych w dziale V Prawa ochrony środowiska.

4. Źródła danych i zalecana bibliografia

AOO – Netherlands Waste Management Council (Holenderska Rada ds. Gospodarki Odpadami) (2001). - Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (publikacja w języku holenderskim) – w tym Ocena Cyklu Życia w ramach SOOS (www.aoo.nl)

Environmental Protection Agency Ireland (Irlandzka Agencja Ochrony Środowiska) (2003). *Development of Strategic Environmental Assessment Methodologies for plans and Programmes in Ireland: Synthesis Report*. (Opracowanie metodologii strategicznej oceny środowiskowej dla planów i programów w Irlandii: Raport podsumowujący) (www.epa.ie)

Komisja Europejska (2003). *Implementation of Directive 2001/42 on the assessment of certain plans and programmes on the environment* (Wdrożenie dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko) (www.europa.eu.int/comm/environment)

Strategic Environmental Assessment Information Service website – serwis informacyjny www na temat SOOS, prowadzony przez Centre for Sustainability (Centrum Zrównoważonego Rozwoju) (www.sea-info.net)

UK Office of the Deputy Prime Minister (Urząd Wicepremiera Wielkiej Brytanii) (2004). *A draft practical guide to the Strategic Environmental Assessment Directive* (Projekt praktycznego przewodnika na temat zastosowania dyrektywy w sprawie SOOS) (www.odpm.gov.uk)

UK Environment Agency's Strategic Environmental Assessment Good Practice Guidelines (strony www Agencji Ochrony Środowiska Wielkiej Brytanii: wytyczne na temat najlepszych praktyk w zakresie SOOS) www.environment-agency.gov.uk

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie
Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

DYREKTYWA 2001/42/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 27 czerwca 2001 r.

w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko²

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji³,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno – Społecznego⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu⁶, w świetle jednolitego tekstu zatwierdzonego przez Komitet Pojedynczy w dniu 21 marca 2001 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 174 Traktatu stanowi, że polityka wspólnotowa w dziedzinie środowiska ma przyczyniać się, między innymi, do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska, ochrony zdrowia ludzkiego oraz ostrożnego i racjonalnego wykorzystywanie zasobów naturalnych, oraz że ma być oparta na zasadzie ostrożności. Art. 6 Traktatu stanowi, że wymogi ochrony środowiska mają być brane pod uwagę przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Wspólnoty, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju.
- (2) Piąty program działań: W kierunku trwałego rozwoju - Wspólnotowy program polityki i działań w dziedzinie środowiska i stałego rozwoju⁷, uzupełniony decyzją Rady 2179/98/WE⁸ w sprawie jego przeglądu, potwierdza znaczenie oceny potencjalnego wpływu planów i programów na środowisko.
- (3) Konwencja o różnorodności biologicznej wymaga, aby Strony brały pod uwagę, w zależności od możliwości i odpowiednio, ochronę i zrównoważone wykorzystywanie różnorodności biologicznej do stosownych sektorowych lub międzysektorowych planów i programów.

² Tłumaczenie dyrektywy zamieszczone na stronie internetowej <http://europa.eu.int/eur-lex/pl/dd/docs/2001/32001L0042-PL.doc>

³ Dz.U. C 129 z 25.4.1997, str. 14 oraz

Dz.U. C 83 z 25.3.1999, str. 13.

⁴ Dz.U. C 287 z 22.9.1997, str. 101.

⁵ Dz.U. C 64 z 27.2.1998, str. 63 oraz

Dz.U. C 374 z 23.12.1999, str. 9.

⁶ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 października 1998 r. (Dz.U. C 341 z 9.11.1998, str. 18), potwierdzona dnia 16 września 1999 r. (Dz.U. C 54 z 25.2.2000, str. 76), Wspólne Stanowisko Rady z dnia 30 marca 2000 r. (Dz.U. C 137 z 16.5.2000, str. 11) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 września 2000 r. (Dz.U. C 135 z 7.5.2001, str. 155).
Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 31 maja 2001 r. oraz decyzja Rady z dnia 5 czerwca 2001 r.

⁷ Dz.U. C 138 z 17.5.1993, str. 5.

⁸ Dz.U. L 275 z 10.10.1998, str. 1.

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

- (4) Ocena wpływu na środowisko jest ważnym narzędziem służącym do uwzględnienia aspektów środowiskowych w procesie przygotowania i przyjmowania niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko w Państwach Członkowskich, ponieważ zapewnia, że taki wpływ planów i programów jest brany pod uwagę w czasie przygotowania tych dokumentów i przed ich przyjęciem.
- (5) Przyjęcie procedur w zakresie postępowania w sprawie oceny wpływu na środowisko na poziomie planowania i programowania powinno przynieść korzyści przedsięwzięciom, zapewniając bardziej spójne ramy działania poprzez włączenie odpowiednich informacji dotyczących środowiska, do procesu podejmowania decyzji. Włączenie szerszego zestawu czynników do procesu podejmowania decyzji powinno przyczynić się do bardziej trwałych i skutecznych rozwiązań.
- (6) Różne systemy oceny wpływu na środowisko, funkcjonujące w Państwach Członkowskich, powinny zawierać zestaw wspólnych wymogów proceduralnych, niezbędnych do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska.
- (7) Konwencja Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych, o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym z dnia 25 lutego 1991 r., która ma zastosowanie zarówno do Państw Członkowskich, jak i innych Państw, zachęca strony Konwencji do stosowania jej zasad również w odniesieniu do planów i programów; na drugim posiedzeniu Stron Konwencji w Sofii w dniach 26 i 27 lutego 2001 r. podjęto decyzję o przygotowaniu prawnie wiążącego Protokołu w sprawie strategicznej oceny środowiska, który będzie uzupełniać istniejące przepisy w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, z myślą o jego możliwym przyjęciu przy okazji piątej ministerialnej konferencji „Środowisko dla Europy” na nadzwyczajnym posiedzeniu Stron Konwencji, planowanym na maj 2003 r. w Kijowie na Ukrainie. Funkcjonujące we Wspólnocie systemy oceny wpływu planów i programów na środowisko powinny zapewniać odpowiednie konsultacje transgraniczne w przypadku, gdy realizacja planu lub programu przygotowywanego w jednym Państwie Członkowskim potencjalnie może powodować znaczący wpływ na środowisko innego Państwa Członkowskiego. Informacja o planach i programach o znaczącym wpływie na środowisko innych państw powinna być przesyłana na zasadzie wzajemności i równorzędności, w granicach stosownych ram prawnych, między Państwami Członkowskimi a tymi innymi państwami.
- (8) Dlatego też wymagane jest działanie na poziomie wspólnotowym w celu opracowania minimalnych ram oceny wpływu na środowisko, które ustalą szerokie zasady systemu oceny wpływu na środowisko i pozostawią w gestii Państw Członkowskich rozwiązania szczegółowe, przy uwzględnieniu zasady pomocniczości. Działania wspólnotowe nie powinny wychodzić poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów ustalonych w Traktacie.
- (9) Niniejsza dyrektywa ma charakter proceduralny i jej wymogi powinny być albo brane pod uwagę w istniejących procedurach w Państwach Członkowskich, albo włączone do specjalnie ustanowionych procedur. W celu uniknięcia powielania oceny, Państwa Członkowskie powinny uwzględnić, tam gdzie to stosowne, fakt, że oceny będą prowadzone na różnych szczeblach hierarchii planów i programów.
- (10) Wszystkie plany i programy, przygotowywane dla szeregu sektorów i ustalające ramy dla przyszłego zezwolenia na inwestycję dotyczącego projektów wymienionych w załącznikach I i II do dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁹, oraz wszystkie plany i programy uznane za wymagające oceny zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny¹⁰, mogą potencjalnie powodować znaczący wpływ na środowisko i powinny z reguły być poddawane systematycznej ocenie wpływu na środowisko. W przypadku, gdy dokumenty te określają wykorzystywanie małych obszarów na poziomie lokalnym lub stanowią niewielkie modyfikacje powyższych planów i programów, powinny być oceniane tylko wtedy, gdy Państwa Członkowskie stwierdzają, że mogą one powodować potencjalnie znaczący wpływ na środowisko.

- (11) Inne plany i programy, które ustalają ramy dla przyszłego zezwolenia na inwestycję dotyczącego projektów, mogą nie powodować znaczącego wpływu na środowisko we wszystkich przypadkach i powinny być oceniane tylko wtedy, gdy Państwa Członkowskie stwierdzają, że mogą one potencjalnie powodować tego rodzaju wpływ.
- (12) W przypadku, gdy Państwa Członkowskie dokonują tego rodzaju ustaleń, powinny brać pod uwagę odpowiednie kryteria wymienione w niniejszej dyrektywie.
- (13) Niektóre plany i programy nie podlegają przepisom niniejszej dyrektywy z powodu swoich szczególnych właściwości.
- (14) W przypadku, gdy ocena wymagana jest na mocy niniejszej dyrektywy, powinno zostać przygotowane sprawozdanie dotyczące środowiska zawierające odnośne informacje, wymienione w niniejszej dyrektywie, identyfikujące, opisujące i szacujące potencjalnie znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planu lub programu, oraz rozsądne rozwiązania alternatywne, uwzględniające cele i geograficzny zasięg planu lub programu; Państwa Członkowskie powinny powiadamiać Komisję o wszystkich środkach podejmowanych w celu zapewnienia jakości sprawozdań dotyczących środowiska.
- (15) W celu przyczynienia się do bardziej przejrzystego podejmowania decyzji oraz w celu zapewnienia, że informacje przedstawione do oceny są wyczerpujące i wiarygodne, konieczne jest zapewnienie, że w trakcie oceny planów i programów przeprowadzone zostają konsultacje z organami odpowiedzialnymi za sprawy ochrony środowiska oraz ze społeczeństwem i że zostają ustalone odpowiednie ramy czasowe, pozostawiające wystarczającą ilość czasu na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii.
- (16) W przypadku, gdy realizacja planów i programów przygotowanych w jednym Państwie Członkowskim potencjalnie może powodować znaczący wpływ na środowisko innych Państw Członkowskich, należy stworzyć warunki, aby Państwa Członkowskie, których to dotyczy mogły brać udział w konsultacjach i aby właściwe organy i społeczeństwo były poinformowane oraz miały możliwość wyrażenia opinii.
- (17) Sprawozdanie dotyczące środowiska i opinie wyrażone przez odpowiednie organy i społeczeństwo, jak również wyniki ewentualnych konsultacji transgranicznych, powinny być uwzględnione podczas przygotowania planu lub programu i przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej.
- (18) Państwa Członkowskie powinny zapewnić, że gdy plan i program zostaje przyjęty, właściwe organy i społeczeństwo zostają o tym poinformowane, a odpowiednie informacje są im

⁹ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, str. 40. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/11/WE (Dz.U. L 73 z 14.3.1997, str. 5).

¹⁰ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/62/WE (Dz.U. L 305 z 8.11.1997, str. 42).

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

udostępnione.

- (19) W przypadku, gdy obowiązek prowadzenia postępowania w sprawie prowadzenia oceny wpływu na środowisko wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy i innego prawodawstwa wspólnotowego jak na przykład dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa¹¹, dyrektywy 92/43/EWG, lub dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej¹², dla uniknięcia powielania oceny Państwa Członkowskie mogą zapewnić skoordynowane lub wspólne procedury spełniające wymagania odpowiedniego prawodawstwa wspólnotowego.
- (20) Pierwsze sprawozdanie dotyczące stosowania i skuteczności niniejszej dyrektywy powinno być sporządzone przez Komisję w ciągu pięciu lat po jej wejściu w życie, a następnie co siedem lat. Mając na uwadze dalsze uwzględnianie wymogów ochrony środowiska i nabytego doświadczenia, pierwszemu sprawozdaniu powinny, stosownie do potrzeb, towarzyszyć wnioski w sprawie dokonania zmian w niniejszej dyrektywie, w szczególności w odniesieniu do możliwości rozszerzenia jej zakresu na inne dziedziny / sektory i inne rodzaje planów i programów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cele

Celem niniejszej dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „plany i programy” oznaczają plany i programy, w tym współfinansowane przez Wspólnotę Europejską, jak również wszelkie ich modyfikacje:
- przygotowywane lub przyjmowane przez organ na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym lub przygotowywane przez organ do przyjęcia za pośrednictwem procedury ustawodawczej przez parlament lub rząd, i
 - wymagane przez przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne;

¹¹ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/49/WE (Dz.U. L 223 z 13.8.1997, str. 9).

¹² Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1.

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

- b) „ocena wpływu na środowisko” oznacza przygotowanie sprawozdania dotyczącego środowiska, przeprowadzenie konsultacji, uwzględnienie sprawozdania dotyczącego środowiska i wyników konsultacji przy podejmowaniu decyzji i dostarczenie informacji na temat decyzji zgodnie z art. 4-9;
- c) „sprawozdanie dotyczące środowiska” oznacza część dokumentacji planu lub programu, zawierającą informacje wymagane w art. 5 i w załączniku I;
- d) „społeczeństwo” oznacza jedną lub więcej osobę fizyczną lub prawną oraz, zgodnie z ustawodawstwem lub praktyką krajową, ich stowarzyszenia, organizacje lub grupy.

Artykuł 3

Zakres

1. Ocenę wpływu na środowisko, zgodnie z art. 4-9, przeprowadza się w odniesieniu do określonych w ust. 2-4 planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.
2. Z zastrzeżeniem art. 3, ocenę wpływu na środowisko przeprowadza się w odniesieniu do wszystkich planów i programów,
 - a) które są przygotowane dla rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej, telekomunikacji, turystyki, planów zagospodarowania przestrzennego lub użytkowania gruntu, i które ustalają ramy dla przyszłego zezwolenia na inwestycję dotyczącego projektów wymienionych w załącznikach I i II do dyrektywy 85/337/EWG, lub
 - b) które, ze względu na potencjalny wpływ na tereny, zostały uznane za wymagające oceny na podstawie art. 6 lub 7 dyrektywy 92/43/EWG.
3. Plany i programy określone w ust. 2, określające użytkowanie małych obszarów na poziomie lokalnym oraz niewielkie modyfikacje planów i programów, określonych w ust. 2, wymagają oceny wpływu na środowisko tylko w przypadku, gdy Państwa Członkowskie stwierdzają, że mogą one potencjalnie powodować znaczący wpływ na środowisko.
4. Państwa Członkowskie ustalają, czy plany i programy inne niż określone w ust. 2 i które określają ramy dla przyszłego zezwolenia na inwestycję dotyczącego projektów, mogą potencjalnie powodować znaczący wpływ na środowisko.
5. Państwa Członkowskie ustalają, czy plan i programy określone w ust. 3 i 4 mogą potencjalnie powodować znaczący wpływ na środowisko, poprzez rozpatrywanie każdej sprawy na zasadzie jednostkowych przypadków lub poprzez wyszczególnienie rodzajów planów i programów lub przez połączenie obu podejść. W tym celu Państwa Członkowskie w każdym przypadku uwzględniają odpowiednie kryteria określone w załączniku II, dla zapewnienia objęcia niniejszą dyrektywą planów i

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

programów o potencjalnym znaczącym wpływie na środowisko.

6. Przy badaniu jednostkowych przypadków oraz wyszczególnianiu rodzajów planów i programów, zgodnie z ust. 5, są konsultowane organy określone w art. 6 ust. 3.

7. Państwa Członkowskie zapewniają, że ich wnioski przyjęte zgodnie z ust. 5, zawierające uzasadnienie zwolnienia z wymogu dokonania oceny wpływu na środowisko zgodnie z art. 4-9, zostają podane do publicznej wiadomości.

8. Następujące plany i programy nie podlegają niniejszej dyrektywie:

- plany i programy, których jedynym celem jest służenie obronie narodowej lub obronie cywilnej,
- plany i programy finansowe lub budżetowe.

9. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do planów i programów współfinansowanych w ramach bieżących poszczególnych okresów programowania¹³ rozporządzeń Rady (WE) nr 1260/99¹⁴ i nr 1257/99¹⁵.

Artykuł 4

Obowiązki ogólne

1. Oceny wpływu na środowisko, określona w art. 3, dokonuje się podczas przygotowania planu lub programu i przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej.

2. Wymagania niniejszej dyrektywy są brane pod uwagę w istniejących procedurach przyjmowania planów i programów w Państwach Członkowskich lub włączone do procedur ustanowionych w celu wykonania niniejszej dyrektywy.

3. W przypadku, gdy plany i programy tworzą część hierarchii, Państwa Członkowskie, w celu uniknięcia powielania oceny, uwzględniają fakt, że oceny dokonuje się zgodnie z niniejszą dyrektywą, na różnych poziomach hierarchii. W celu, między innymi, uniknięcia powielania oceny, Państwa Członkowskie stosują art. 5 ust. 2 i 3.

Artykuł 5

Sprawozdanie dotyczące środowiska

1. W przypadku, gdy na mocy art. 3 ust. 1 wymagana jest ocena wpływu na środowisko, przygotowuje się sprawozdanie, w którym zostanie zidentyfikowany, opisany i oszacowany

¹³ Okres programowania 2000-2006 w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 oraz okresy programowania 2000-2006 i 2000-2007 w ramach rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999.

¹⁴ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r., ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych (Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1).

¹⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), zmieniające i uchylające niektóre rozporządzenia (Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80).

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

potencjalny znaczący wpływ na środowisko wynikający z realizacji planu lub programu oraz rozsądne rozwiązania alternatywne uwzględniające cele i geograficzny zasięg planu lub programu. Informacje, które w tym celu mają być podane, są określone w załączniku I.

2. Sprawozdanie dotyczące środowiska, przygotowane zgodnie z ust. 1, zawiera informacje, które mogą być racjonalnie wymagane, z uwzględnieniem obecnego stanu wiedzy i metod oceny, zawartości i poziomu szczegółowości planu lub programu, jego stadium w procesie podejmowania decyzji oraz zakresu, w jakim niektóre sprawy mogą zostać właściwie ocenione na różnych etapach tego procesu, w celu uniknięcia powielania oceny.

3. Odpowiednie dostępne informacje na temat wpływu na środowisko wynikającego z planów i programów oraz otrzymane na innych poziomach procesu decyzyjnego lub poprzez inne prawodawstwo wspólnotowe mogą być wykorzystywane do dostarczenia informacji, określonych w załączniku I.

4. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie zakresie i poziomu szczegółowości informacji, jakie muszą być włączone do sprawozdania dotyczącego środowiska, konsultowane są organy, określone w art. 6 ust. 3.

Artykuł 6

Konsultacje

1. Projekt planu lub programu i sprawozdanie dotyczące środowiska przygotowane zgodnie z art. 5 zostają udostępnione organom określonym w ust. 3 niniejszego artykułu oraz społeczeństwu.

2. Organy określone w ust. 3 oraz społeczeństwo określone w ust. 4 mają odpowiednio wczesną i realną możliwość, we właściwych ramach czasowych, wyrażenia swojej opinii o projektach planów i programów oraz towarzyszącym im sprawozdaniu dotyczącym środowiska, przed przyjęciem planu lub programu lub poddaniem go procedurze ustawodawczej.

3. Państwa Członkowskie wyznaczają organy, które mają być konsultowane, a które ze względu na swoje szczególne obowiązki w dziedzinie środowiska są potencjalnie zainteresowane wpływem na środowisko wynikającym z realizacji planów i programów.

4. Państwa Członkowskie określają społeczeństwo do celów ust. 2, w tym społeczeństwo, którego dotyczy lub potencjalnie może dotyczyć proces decyzyjny w ramach niniejszej dyrektywy, lub które ma interes prawny związany z wymienionymi decyzjami, w tym odpowiednie organizacje pozarządowe, takie jak organizacje promujące ochronę środowiska oraz pozostałe zainteresowane organizacje.

5. Państwa Członkowskie ustalają szczegółowe regulacje w zakresie konsultacji i informowania organów i społeczeństwa.

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Artykuł 7

Konsultacje transgraniczne

1. Jeżeli Państwo Członkowskie uznaje, że realizacja planu lub programu przygotowywanego w odniesieniu do jego terytorium, potencjalnie spowodować może znaczący wpływ na środowisko w innym Państwie Członkowskim, lub w przypadku, gdy zażąda tego Państwo Członkowskie, które potencjalnie może być znacząco zagrożone, Państwo Członkowskie, na którego terytorium plan lub program jest przygotowywany, przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej przesyła kopię projektu planu lub programu i odnośne sprawozdanie dotyczące środowiska do drugiego Państwa Członkowskiego.

2. W przypadku, gdy Państwo Członkowskie ma obowiązek wysłać kopię projektu planu lub programu oraz sprawozdanie dotyczące środowiska zgodnie z ust. 1, wskazuje drugiemu Państwu Członkowskiemu, czy zamierza prowadzić konsultacje przed przyjęciem planu lub programu bądź przed poddaniem go procedurze ustawodawczej, a jeżeli takie wskazanie ma miejsce, zainteresowane Państwa Członkowskie biorą udział w konsultacjach dotyczących potencjalnego transgranicznego wpływu na środowisko wynikającego z realizacji planu lub programu oraz środków przewidywanych w celu zmniejszenia lub eliminacji takiego wpływu.

W przypadku, gdy tego rodzaju konsultacje mają miejsce, zainteresowane Państwa Członkowskie uzgadniają szczegółowe regulacje zapewniające, że w Państwie Członkowskim, które potencjalnie może być znacząco zagrożone, organy określone w art. 6 ust. 3 i społeczeństwo określone w art. 6 ust. 4 są poinformowane i mają możliwość przekazania swoich opinii w rozsądnych ramach czasowych.

3. W przypadku, gdy Państwa Członkowskie są zobowiązane na mocy niniejszego artykułu do wzięcia udziału w konsultacjach, na początku tego rodzaju konsultacji uzgadniają rozsądne ramy czasowe trwania konsultacji.

Artykuł 8

Podejmowanie decyzji

Sprawozdanie dotyczące środowiska przygotowane zgodnie z art. 5, opinie wyrażone zgodnie z art. 6 oraz wyniki konsultacji transgranicznych podjętych zgodnie z art. 7 uwzględnia się w czasie przygotowania planu lub programu oraz przed jego przyjęciem lub poddaniem procedurze ustawodawczej.

Artykuł 9

Informacje o decyzji

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że w razie przyjęcia planu lub programu, powiadamia się organy określone w art. 6 ust. 3, społeczeństwo i każde Państwo Członkowskie, z którym prowadzono konsultacje zgodnie z art. 7, jak również udostępnia się im następujące dokumenty:

a) plan lub program w formie przyjętej,

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

- b) oświadczenie podsumowujące, w jaki sposób aspekty środowiskowe zostały wzięte pod uwagę w planie lub programie oraz w jaki sposób sprawozdanie dotyczące środowiska, przygotowane zgodnie z art. 5, opinie wyrażone zgodnie z art. 6 i wyniki konsultacji podjętych zgodnie z art. 7 zostały uwzględnione zgodnie z art. 8, jak również uzasadnienie wyboru planu lub programu w formie przyjętej, w świetle innych rozpatrywanych rozsądnych rozwiązań alternatywnych, oraz
- c) przyjęte środki dotyczące monitoringu, zgodnie z art. 10.
2. Państwa Członkowskie ustalają szczegółowe regulacje w odniesieniu do informacji określonych w ust. 1.

Artykuł 10

Monitoring

1. Państwa Członkowskie monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.
2. W celu przestrzegania ust. 1 można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu.

Artykuł 11

Powiązanie z innym prawodawstwem wspólnotowym

1. Ocena wpływu na środowisko dokonywana w ramach niniejszej dyrektywy nie ma wpływu na jakiegokolwiek wymogi w ramach dyrektywy 85/337/EWG i na żadne inne wymogi prawodawstwa wspólnotowego.
2. W przypadku planów i programów, dla których obowiązek dokonania oceny wpływu na środowisko wynika jednocześnie z niniejszej dyrektywy i innego prawodawstwa wspólnotowego, Państwa Członkowskie mogą zapewnić skoordynowane lub wspólne procedury spełniające wymagania odnośnego prawodawstwa wspólnotowego w celu, między innymi, uniknięcia powielania oceny.
3. W przypadku planów i programów współfinansowanych przez Wspólnotę Europejską, oceny wpływu na środowisko zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonuje się zgodnie z odpowiednimi przepisami prawodawstwa wspólnotowego.

Artykuł 12

Informacja, sprawozdawczość i przegląd

1. Państwa Członkowskie i Komisja wymieniają informacje na temat doświadczenia nabytego w trakcie stosowania niniejszej dyrektywy.
2. Państwa Członkowskie zapewniają, że sprawozdania dotyczące środowiska są odpowiedniej jakości w celu spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy i powiadamiają Komisję o środkach podejmowanych w odniesieniu do jakości tych sprawozdań.

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

3. Przed dniem 21 lipca 2006 r. Komisja prześle do Parlamentu Europejskiego i Rady pierwsze sprawozdanie dotyczące stosowania i skuteczności niniejszej dyrektywy.

W celu dalszego uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zgodnie z art. 6 Traktatu oraz biorąc pod uwagę doświadczenie nabyte w trakcie stosowania niniejszej dyrektywy w Państwach Członkowskich, łącznie z tego rodzaju sprawozdaniem przekazane zostaną, stosownie do potrzeb, wnioski w sprawie wprowadzenia zmian do niniejszej dyrektywy. W szczególności Komisja rozważy możliwość rozszerzenia zakresu stosowania niniejszej dyrektywy na inne obszary / sektory oraz inne rodzaje planów i programów.

Nowe sprawozdania dotyczące wykonania będą przygotowywane co siedem lat.

4. Komisja składa sprawozdanie dotyczące powiązań między niniejszą dyrektywą a rozporządzeniem (WE) nr 1260/1999 i nr 1257/1999, z dużym wyprzedzeniem w stosunku do upływu okresów programowania, przewidzianych w wymienionych rozporządzeniach, mając na względzie zapewnienie spójnego podejścia w odniesieniu do niniejszej dyrektywy i późniejszych rozporządzeń Wspólnoty.

Artykuł 13

Wykonanie dyrektywy

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 21 lipca 2004 r. Niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub to odniesienie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie

3. Obowiązek określony w art. 4 ust. 1 ma zastosowanie w odniesieniu do planów i programów, dla których pierwszy formalny akt przygotowawczy ma miejsce po dacie określonej w ust. 1. Plany i programy na podstawie, których sporządzany jest pierwszy formalny akt przygotowawczy przed tą datą i które zostają przyjęte lub poddane procedurze ustawodawczej w okresie dłuższym niż 24 miesiące po tej dacie, podlegają obowiązkowi określonemu w art. 4 ust. 1 chyba, że Państwa Członkowskie podejmą decyzję na podstawie jednostkowych przypadków, iż jest to niewykonalne i powiadomią o swojej decyzji społeczeństwo.

4. Przed dniem 21 lipca 2004 r. Państwa Członkowskie przekazują Komisji, w uzupełnieniu do informacji o środkach określonych w ust. 1, oddzielne informacje o rodzajach planów i programów, które zgodnie z art. 3, na mocy niniejszej dyrektywy podlegają ocenie wpływu na środowisko. Komisja przekazuje te informacje Państwom Członkowskim. Informacje te uaktualniane są na bieżąco.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot*

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Europejskich.

Artykuł 15

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 27 czerwca 2001 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

N. FONTAINE

Przewodnicząca

W imieniu Rady

B. ROSENGREN

Przewodniczący

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

ZAŁĄCZNIK I

Informacje określone w art. 5 ust. 1.

Informacje, które mają być dostarczone na mocy art. 5 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2 i 3 są następujące:

- a) opis zawartości, główne cele planu lub programu oraz powiązanie z innymi odnośnymi planami i programami;
- b) istotne aspekty istniejącego stanu środowiska i potencjalne ich zmiany w przypadku braku realizacji planu lub programu;
- c) stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym zagrożeniem;
- d) istniejące problemy dotyczące środowiska istotne z punktu widzenia planu lub programu, w szczególności problemy odnoszące się do obszarów o specjalnym znaczeniu dla środowiska, takich jak obszary wyznaczone zgodnie z dyrektywą 79/409/EWG i 92/43/EWG;
- e) cele ochrony środowiska, ustanowione na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym lub Państwa Członkowskiego, istotne z punktu widzenia planu lub programu oraz sposób, w jaki te cele i inne aspekty środowiskowe zostały uwzględnione w trakcie jego przygotowywania;
- f) potencjalny znaczący wpływ¹⁶ na środowisko, w tym w odniesieniu do kwestii różnorodności biologicznej, populacji, zdrowia ludzkiego, fauny, flory, powierzchni ziemi, wody, powietrza, czynników klimatycznych, dóbr materialnych, dziedzictwa kulturowego obejmującego dziedzictwo architektoniczne i archeologiczne, krajobrazu oraz wzajemne powiązania między powyższymi czynnikami;
- g) przewidywane środki w celu zapobiegania, redukcji i w jak największym stopniu kompensacji ewentualnych znaczących niepożądanego wpływu na środowisko wynikającego z realizacji planu lub programu;
- h) opis uzasadnienia wyboru przyjętych rozwiązań alternatywnych oraz opis sposobu w jaki ocena była podjęta, w tym także wskazanie trudności (takich jak niedostatki techniki lub brak know-how) napotkane podczas zestawiania wymaganych informacji;
- i) opis przewidywanych środków w zakresie monitoringu, zgodnie z art. 10;
- j) nietechniczne podsumowanie informacji przekazanych zgodnie z powyższymi pozycjami.

¹⁶ Wpływ ten powinien obejmować wpływ wtórny, skumulowany, synergistyczny, krótko-, średnio- i długoterminowy, stały i tymczasowy, pozytywny i negatywny.

Załącznik 1

Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

ZAŁĄCZNIK II

Kryteria określające potencjalne znaczenie wpływu określonego w art. 3 ust. 5

1. Charakterystyka planów i programów, z uwzględnieniem w szczególności:
 - stopnia, w jakim plan lub program ustala ramy dla projektów i innych działań, albo w zakresie warunków dotyczących lokalizacji, rodzaju, wielkości i funkcjonowania albo przez alokację zasobów,
 - stopnia, w jakim plan lub program wpływa na inne plany i programy, w tym plany i programy w hierarchii,
 - przydatności planu lub programu dla uwzględnienia aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju,
 - problemów dotyczących środowiska mających związek z planem lub programem,
 - przydatności planu lub programu dla wdrażania prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego środowiska (np. plany i programy związane z zarządzaniem odpadami lub ochroną wód).
2. Charakterystyka wpływu oraz obszaru potencjalnie zagrożonego, z uwzględnieniem w szczególności:
 - prawdopodobieństwa, czasu trwania, częstotliwości i odwracalności wpływu,
 - skumulowanego charakteru wpływu,
 - transgranicznego charakteru wpływu,
 - zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska (np. w wyniku awarii),
 - rozmiarów i przestrzennego zasięgu wpływu (obszar geograficzny i wielkość populacji prawdopodobnie zagrożonej),
 - wartości i wrażliwości obszaru potencjalnie zagrożonego, z tytułu:
 - szczególnych właściwości naturalnych lub dziedzictwa kulturowego,
 - przekroczonych standardów jakości środowiska lub wartości dopuszczalnych,
 - intensywnego użytkowania gruntów,
 - wpływ na obszar lub krajobrazy posiadające uznany krajowy, wspólnotowy lub międzynarodowy status ochronny.

Załącznik 2

Źródła danych na temat środowiska

Załącznik 2

Źródła danych na temat środowiska

1. Informacje ogólne

Podstawowe źródła danych na temat środowiska to następujące strony www:

- Eurostat (www.europa.eu.int/comm/eurostat)
- European Environment Agency (Europejska Agencja Środowiska) (www.eea.eu.int)
- OECD (www.oecd.org)

2. Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Dane	Źródła
Obszary objęte ochroną przyrody, obszary uznane za część dziedzictwa narodowego, obszary szczególnie chronione, rezerwy przyrody, parki narodowe.	www.mos.gov.pl/lstrony_tematyczne/natura2000/index/shtml www.cios.gov.pl www.gios.gov.pl www.mos.gov.pl/kzpn/
Badania gatunków zagrożonych	
Strony www Konwencji RAMSAR (o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe)	www.ramsar.org
Rezerwy Biosfery UNESCO	www.unesco.org
Lasy	www.lasypanstwowe.gov.pl
Informacje ogólne	Raporty Oddziaływania na Środowisko www.mos.gov.pl/aarhus/index_pl.html www.salamandra.org.pl

3. Społeczeństwo i zdrowie ludzi

Dane	Źródła
Dane demograficzne	Spis powszechny ludności www.stat.gov.pl
Dyrektywa Seveso II	www.ukie.gov.pl
Dane na temat ruchu drogowego	www.gddkia.gov.pl www.gddkia.gov.pl/html/pomiar_ruchu.htm www.mi.gov.pl

4. Gleba

Dane	Źródła
Klasyfikacja gleb	www.iung.pulawy.pl www.mos.gov.pl/soe_pl/
Zanieczyszczenie gleb	www.pgi.gov.pl www.gios.gov.pl

5. Woda

Dane	Źródła
Jakość wód w rzekach, jeziorach, wód podziemnych	www.europa.eu.int/comm/eurostat www.eea.eu.int www.oecd.org

Załącznik 2

Źródła danych na temat środowiska

oraz wód w kąpieliskach	www.cios.gov.pl www.giow.gov.pl
Oczyszczanie ścieków komunalnych	www.mos.gov.pl/lmaterialy_informacyjne/raporty_opracowania/kposk/index
Programy ochrony poziomów wodonośnych i wód podziemnych	www.pgi.gov.pl

6. Powietrze i klimat

Dane	Źródła
Emisje gazów cieplarnianych; dwutlenku siarki; tlenków azotu; tlenku węgla; lotnych związków organicznych; pyłu zawieszonego; stężenie dymu na terenach miejskich	www.europa.eu.int/comm/eurostat www.eea.eu.int www.oecd.org www.cios.gov.pl www.gios.gov.pl

7. Odpady

Dane	Źródła
Środowiskowe aspekty gospodarki odpadami (emisje, ryzyko, itp.)	www.iswa.org www.europa.eu.int/comm/eurostat www.eea.eu.int www.oecd.org

8. Aktywa trwałe i dziedzictwo narodowe

Dane	Źródła
Dziedzictwo narodowe, obiekty archeologiczne oraz zabytki	www.mk.gov.pl (Departament Ochrony Zabytków)
Dane na temat zagospodarowania terenu – mieszkalnictwo, budownictwo komercyjne i przemysłowe	

9. Krajobraz

Dane	Źródła
Oceny charakterystyki krajobrazu	
Ochrona krajobrazu	www.mk.gov.pl (Departament Ochrony Zabytków) www.salamandra.org.pl (katalog: ochrona środowiska/ochrona krajobrazu) www.gios.gov.pl

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

1.1. Wstęp

W większości Państw Członkowskich UE przeprowadzono Strategiczne Oceny Oddziaływania na Środowisko w odniesieniu do różnych założeń, planów i programów. W większości przypadków SOOS dotyczyły planów rozwoju regionalnego oraz planów infrastruktury transportu. Nie zanotowano wielu przypadków przeprowadzenia procedury SOOS w odniesieniu do planów gospodarki odpadami, choć istnieje wymóg zastosowania się do postanowień Dyrektywy w sprawie Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko przy opracowywaniu tego typu planów. Dostępnych jest jednak kilka przykładów raportów OOS i SOOS opracowanych w odniesieniu do planów gospodarki odpadami.

W ramach projektu przeprowadzono analizę dostępnych raportów SOOS dotyczących gospodarki odpadami i przygotowano podsumowanie wybranych dwóch raportów, podkreślając zagadnienia istotne w warunkach Polski. Podsumowanie to dotyczy następujących SOOS:

1. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Krajowego Planu Gospodarki Odpadami w Holandii, przeprowadzona w roku 2001;
2. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Planu Gospodarki Odpadami regionu Ligurii, Włochy, opublikowana w roku 2001.

1.2. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Krajowego Planu Gospodarki Odpadami (KPGO) w Holandii

Wstęp:

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Krajowego Planu Gospodarki Odpadami w Holandii została przeprowadzona w celu zweryfikowania decyzji podjętych odnośnie minimalnych standardów i planowania wydajności instalacji przetwarzania odpadów. Weryfikacja ta polegała na porównaniu oddziaływania na środowisko różnych technik przetwarzania strumieni odpadów (holenderski Krajowy Plan Gospodarki Odpadami wyszczególnia 40 różnych typów strumieni odpadów). Techniki te zostały określone w dyrektywie/wytycznych na temat SOOS dla KPGO lub wybrane na podstawie opinii ekspertów (w fazie precyzowania zakresu). Weryfikacja i porównanie technik oparte zostały na podejściu LCA (Oceny Cyklu Życia). LCA polega na określeniu oddziaływania na środowisko dla wszystkich aspektów środowiskowych od momentu wytworzenia aż po zagospodarowanie strumienia odpadów.

Przeprowadzono szereg analiz w celu ustalenia wagi wyników SOOS wykorzystywanych w procesie decyzyjnym i kształtowania ram polityki. Procesy te obejmowały analizy poszczególnych aspektów środowiskowych, takich jak efekt cieplarniany, dyspersję w środowisku, związek z celami polityki, oraz ogólne obciążenie dla środowiska. W wyniku porównań dokonano wyboru preferowanych technik w oparciu o analizę ochrony środowiska. Biorąc jednak pod uwagę zróżnicowanie kryteriów i ich wagi, w wielu przypadkach jednoznaczne określenie najbardziej przyjaznego dla środowiska rozwiązania okazało się niemożliwe. Konieczna była zatem analiza pozostałych aspektów typu koszty, zdrowie publiczne, wiarygodność, wykonalność oraz inne aspekty polityki. Aspekty nie te zostały uwzględnione w raporcie SOOS.

W ramach SOOS określono również cztery scenariusze dla procesu przetwarzania odpadów palnych w celu określenia docelowej wymaganej wydajności spalarni odpadów. Wyniki SOOS stanowiły ważny element w procesie kształtowania polityki w zakresie określania planowanej wydajności spalarni.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Cel:

Celem SOOS było zgromadzenie wszelkich informacji na temat aspektów środowiskowych niezbędnych dla podjęcia decyzji odnośnie minimalnych standardów technicznych oraz planowania wydajności procesu spalania odpadów dla wszystkich wariantów rozwiązań w zakresie przetwarzania strumieni odpadów. Założenie SOOS polegało na podkreśleniu wagi aspektów środowiskowych w procesie decyzyjnym.

Procedura:

Za zainicjowanie procesu SOOS w imieniu holenderskiego Ministerstwa Budownictwa, Planowania Przestrzennego i Środowiska (VROM) odpowiedzialna była Dutch Waste Management Council (Holenderska Rada ds. Gospodarki Odpadami – AOO). AOO opracowała dokument wstępny (*Start-up paper*), który udostępniono opinii publicznej w okresie pomiędzy 4 sierpnia 1999 r. a 15 września 1999 r. Rozpoczęcie procedury SOOS ogłoszono w Dzienniku Urzędowym (*Official Journal*) nr 145 z dnia 2 sierpnia 1999 r. Procedura SOOS była następująca:

1. Konsultacje i uwagi na temat dokumentu wstępnego przekazane przez 25 osób fizycznych i organizacji. Uwagi ze strony holenderskiej Komisji OOS (the Dutch Commission for EIA) na temat zakresu SOOS dla KPGO;
2. Opracowanie i publikacja „Wytycznych w sprawie SOOS dla KPGO” przez Ministerstwo Środowiska (VROM) – w tym określenie zakresu i metodologii SOOS;
3. Proces interaktywny – jednoczesne opracowanie raportu SOOS oraz KPGO na drodze warsztatów, seminariów oraz spotkań z udziałem szeregu organizacji, ekspertów, grup roboczych, zespołów projektowych, itp.
4. Wspólna publikacja projektów raportu SOOS i KPGO w celu ich przedstawienia wszystkim zainteresowanym stronom oraz opinii publicznej;
5. Przegląd ostatecznej wersji raportu SOOS przez Komisję OOS w oparciu o „Dyrektywy w sprawie SOOS dla KPGO”;
6. Przygotowanie ostatecznej wersji KPGO przez VROM w oparciu o uwagi i opinię ze strony Komisji OOS.

Choć raport SOOS dla KPGO został opublikowany w formie odrębnego dokumentu, proces jego przygotowania i opracowania był zsynchronizowany z procesem opracowywania KPGO. Projekty raportu SOOS i KPGO były omawiane i opracowywane jednocześnie podczas warsztatów, zebrań i konsultacji.

Stan wyjściowy:

Raport SOOS dla KPGO opisuje wpływ wywierany na środowisko przez procesy przetwarzania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, przy wykorzystaniu szeregu różnych technik. W celu porównania oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko z całokształtem problemów środowiskowych istniejących w Holandii, dokonano oceny ogólnego wpływu gospodarki holenderskiej na stan środowiska. Ocenę tę przeprowadzono wykorzystując metodologię Oceny Cyklu Życia w odniesieniu do całej gospodarki w Holandii. W wyniku tego procesu ustalono następujące skutki wywierane przez gospodarkę holenderską na środowisko:

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Aspekt środowiskowy:	Wpływ na środowisko:		
<i>Skutek:</i>	<i>Ilość:</i>	<i>Jednostka:</i>	<i>Rok:</i>
Efekt cieplarniany	221	Miliony ton w przeliczeniu na CO ₂	1997
Niszczenie warstwy ozonowej	0,98	Kilotony w przeliczeniu na CFC 11	1997
Eutrofizacja			
• Lądowa	1,13	Miliony ton w przeliczeniu na NO _x	1997
• Wodna	0,50	Miliony ton w przeliczeniu na PO ₄	1997
Toksyczność dla ludzi	188	Miliony ton w przeliczeniu na 1,4 –DCB	1997
Ekotoksyczność			
• Wodna	7,54	Miliony ton w przeliczeniu na 1,4-DCB	1997
• Lądowa	0,96	Miliony ton w przeliczeniu na 1,4 –DCB	1997
Utlenianie fotochemiczne	0,18	Miliony ton w przeliczeniu na C ₂ H ₄	1997
Zużycie zasobów abiotycznych	1,65	Miliony ton w przeliczeniu na Sb	1997
Fizyczna degradacja ekosystemów			
• Różnorodność biologiczna	19,4	Miliardy	1993
• Podtrzymanie życia	225000	Miliony ton/ha*rok	1993
Zakwaszenie	0,67	Miliony ton w przeliczeniu na SO ₂	1997
<i>Miara:</i>			
Zagospodarowanie terenu	3390	Km ² *rok	1993
Końcowe zagospodarowanie odpadów	7,3	Miliony ton	1997
Zużycie energii	4300	Miliardy MJ	1993
Zużycie wody	2,53	Miliardy m ³	1996

Strumienie odpadów:

W raporcie SOOS, podobnie jak w KPGO, wyróżniono następujące strumienie odpadów i techniki ich przetwarzania:

Strumień odpadów	Technika przetwarzania
1. Oleje odpadowe (kategoria III)	<ul style="list-style-type: none"> • Spalanie; • Współspalanie w piecach cementowych; • Współspalanie w elektrowniach; • Destylacja z wykorzystaniem sodu.
2. Azbest	<ul style="list-style-type: none"> • Piroliza/karbonizacja; • Immobilizacja z zastosowaniem wodorotlenku sodu; • Składowanie; • Spiekanie.
3. Akumulatory	<ul style="list-style-type: none"> • Topienie elektryczne; • Piroliza/karbonizacja; • Proces pirometalurgiczny; • Proces hydrometalurgiczny.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Strumień odpadów	Technika przetwarzania
4. Pozostałe oleje	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie;• Współspalanie w piecach cementowych;• Współspalanie w elektrowniach;• Zastosowanie w charakterze reduktora.
5. Odpady niebezpieczne z materiałów fotochemicznych	<ul style="list-style-type: none">• Elektroliza + ultrafiltracja + oczyszczanie; fizyczne/biologiczne/chemiczne + spalanie;• Elektroliza + ultrafiltracja + oczyszczanie; fizyczne/biologiczne/chemiczne + zeszklenie;• Elektroliza + oczyszczanie fizyczne/biologiczne/chemiczne + spalanie;• Elektroliza + oczyszczanie fizyczne/biologiczne/chemiczne + zeszklenie;• Obróbka fizyczna/chemiczna + piroliza + zeszklenie;• Elektroliza + osmoza + zeszklenie;• Recykling.
6. Odpady z materiałów fotochemicznych (wywoływacze)	<ul style="list-style-type: none">• 7 różnych procesów obróbki fizycznej i chemicznej + spalanie, odsrebrzanie, zeszklenie i osmoza;• Recykling.
7. Odpady fotograficzne (stałe)	<ul style="list-style-type: none">• Rozdrabnianie/płukanie + elektroliza + oczyszczanie + spalanie;• Piroliza i karbonizacja;• Rozdrabnianie/płukanie + oczyszczanie fizykochemiczne i spalanie.
8. Odpady fotograficzne (utrwalacze czarno-białe)	<ul style="list-style-type: none">• Elektroliza + filtracja + oczyszczanie fizyczne/biologiczne/chemiczne + spalanie;• 4 inne kombinacje różnych procesów typu elektroliza, osmoza, zeszklenie i spalanie.
9. Odpady fotograficzne (wywoływacze czarno-białe)	5 różnych kombinacji procesów typu elektroliza, spalanie, zeszklenie i filtracja.
10. Świetlówki i luminofor	<ul style="list-style-type: none">• Rozdrabnianie, separacja, ponowne wykorzystanie metalu i stłuczki szklanej oraz odzysk rtęci z luminoforu;• Obcięcie końcówek lamp/ i usunięcie luminoforu strumieniem powietrza; ponowne wykorzystanie metalu i stłuczki szklanej oraz odzysk rtęci z luminoforu;• Obcięcie końcówek lamp/ i usunięcie luminoforu strumieniem powietrza z selekcją; ponowne wykorzystanie metalu i stłuczki szklanej oraz odzysk rtęci i tlenków ziem rzadkich.
11. Zużyte opakowania po chemikaliach	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie;• Piroliza/karbonizacja;• Rozdrabnianie i separacja kriogeniczna;• Rozdrabnianie i płukanie.
12. Odpady organiczne segregowane	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie bez segregacji;• Separacja, fermentacja i spalanie bez segregacji;• Segregacja i kompostowanie;• Segregacja i fermentacja;• Segregacja + zgazowanie + produkcja energii elektrycznej.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Strumień odpadów	Technika przetwarzania
13. Odpady zielone (odpady drzewne)	<ul style="list-style-type: none">• Kompostowanie;• Zgazowanie + produkcja energii elektrycznej;• Spalanie w złożu fluidalnym.
14. Odpady zawierające rtęć	<ul style="list-style-type: none">• Destylacja próżniowa;• Piroliza/karbonizacja.
15. Osady z zakładów metalurgicznych	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych;• Piroliza/ karbonizacja;• Składowanie zestalonych odpadów.
16. Rozpuszczalniki	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie;• Współspalanie w piecach cementowych;• Współspalanie w elektrowniach;• Destylacja i spalanie;• Destylacja i współspalanie w piecach cementowych.
17. Mieszanki oleju/wody/osadów	<ul style="list-style-type: none">• Frakcja oleju:• Spalanie;• Współspalanie w piecach cementowych;• Współspalanie w elektrowniach;• Destylacja z wykorzystaniem sodu.• Frakcja osadu:• Spalanie;• Współspalanie w piecach cementowych;• Przetwarzanie w instalacji termicznego oczyszczania gleby;• Spalanie w spalarni odpadów.
18. Odpady z rozbiórki obiektów budowlanych	<ul style="list-style-type: none">• Różne procesy recyklingu i przetwarzania oraz ich kombinacje.
19. Odpady z oczyszczania spalin (mokre)	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie w dużych workach;• Składowanie w big-bagach w postaci mieszanki;• Składowanie zestalonych odpadów;• Piroliza/ karbonizacja;• Składowanie zestalonych odpadów wraz z popiołami lotnymi;• Składowanie w kopalniach soli.
20. Odpady z oczyszczania spalin (suche)	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie w dużych workach;• Składowanie w big-bagach w postaci mieszanki;• Piroliza/ karbonizacja;• Składowanie w kopalniach soli.
21. Odpady z instalacji do rozdrabniania	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie;• Spalanie;• Piroliza / karbonizacja;• Zgazowanie i spalanie.
22. Odpady z oczyszczania stali, niemożliwe do oczyszczenia	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie;• Spalanie;• Piroliza/ topienie.
23. Smoła	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie;• Współspalanie w piecach cementowych;• Spalanie w złożu fluidalnym;• Składowanie.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

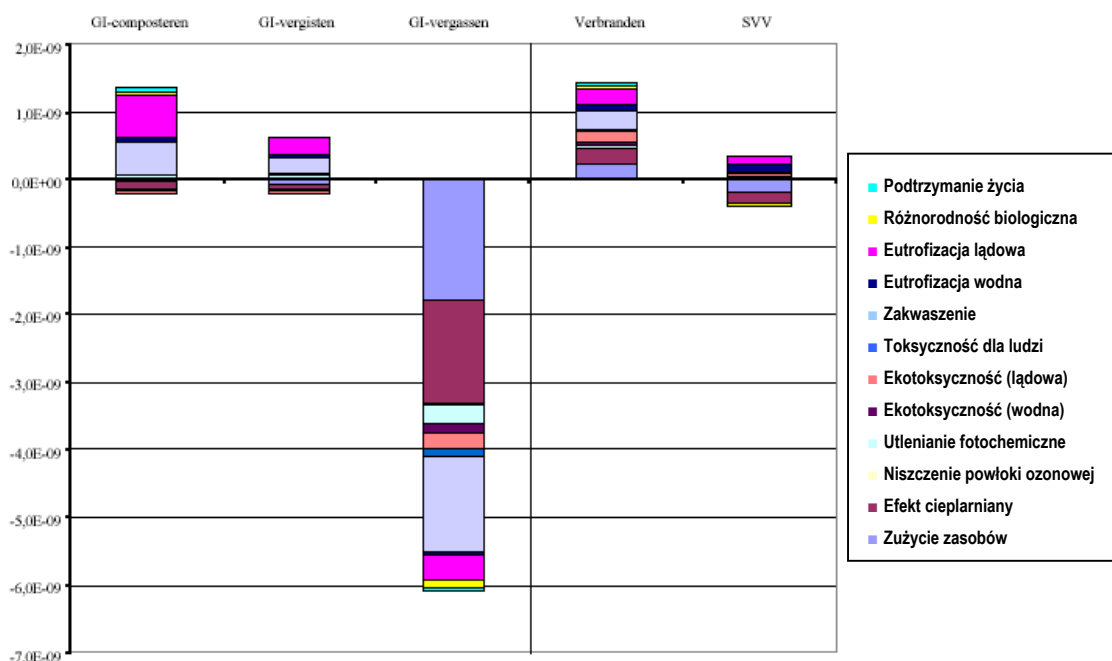
Strumień odpadów	Technika przetwarzania
24. Popioły lotne ze spalania odpadów	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie w dużych workach;• Zestalanie i składowanie jako odpady niebezpieczne;• Dodatek do procesu immobilizacji osadów;• Wypełniacz w produkcji asfaltu;• Składowanie w kopalniach węgla;• Składowanie w kopalniach soli;• Piroliza i karbonizacja.
25. Popioły lotne ze spalania odpadów niebezpiecznych	<ul style="list-style-type: none">• Składowanie zestalonych odpadów;• Piroliza/topienie;• Składowanie w big-bagach;• Składowanie w kopalniach soli.
26. Osady z oczyszczalni ścieków	<ul style="list-style-type: none">• Spalanie osadów;• Suszenie i współspalanie w elektrowniach;• Suszenie i współspalanie w piecach cementowych;• Suszenie termiczne i współspalanie w elektrowniach;• Suszenie termiczne i współspalanie w piecach cementowych;• Zgazowanie;• Mokre utlenianie;• Piroliza i karbonizacja;• Spalanie w spalarni odpadów.

Z powyższej tabeli jasno wynika, że dla szerokiego zakresu rozmaitych, czasem niewielkich strumieni odpadów przyjęto bardzo specyficzne rozwiązania. Wymaga to zapewnienia dostępności szerokiego zakresu danych na temat środowiska, tym bardziej, że dla każdego z tych procesów zastosowano metodologię LCA (Oceny Cyklu Życia).

W rezultacie opracowano szereg wykresów, w których porównano wymienione powyżej technologie przetwarzania dla każdego strumienia odpadów. Poniżej przedstawiono dwa przykłady tego typu wykresów: dla odpadów organicznych segregowanych oraz osadów z oczyszczalni ścieków.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

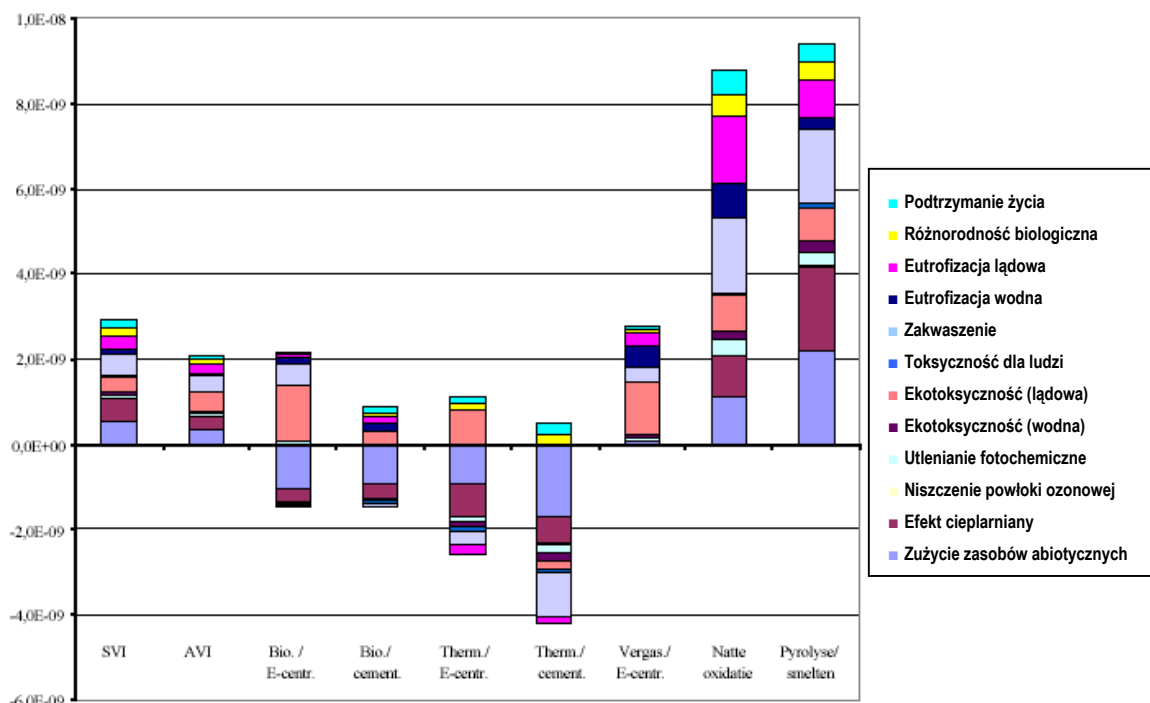

GI-compostieren: Segregacja i kompostowanie; GI-vergisten: Segregacja i fermentacja; GI-vergassen: Segregacja i zgazowanie; Verbranden: spalanie; SVV: Separacja, fermentacja i spalanie.

Z wykresu przedstawionego powyżej wyraźnie wynika, że połączenie segregacji i zgazowania (GI-vergassen) daje najlepsze wyniki, tj. najmniej niekorzystny wpływ na środowisko. (Podczas ostatniego przeglądu wyników oceny LCA dla odpadów organicznych segregowanych najlepsze wyniki zanotowano dla kompostowania).

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

SVI: Spalanie; AVI: Współspalanie w piecach do spalania odpadów; Bio... Suszenie biologiczne; E-centr: Spalanie w elektrowni; Cement: Współspalanie w piecach cementowych; Therm: Suszenie termiczne; Vergas: Zgazowanie; Natte oxidatie: Mokre utlenianie; Pyrolyse/smelten: Piroliza i karbonizacja.

W przypadku zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków najmniej niekorzystny wpływ na środowisko ma suszenie termiczne połączone ze współspalaniem w piecach cementowych. Najgorsze wyniki zanotowano z kolei dla mokrego utleniania i pirolizy/karbonizacji.

Wykresy tego typu opracowano dla wszystkich strumieni odpadów wyszczególnionych w przedstawionej powyżej tabeli, co umożliwiło kompleksowy przegląd i porównanie oddziaływania na środowisko najistotniejszych rozwiązań z zakresie przetwarzania odpadów. Na podstawie tych porównań opracowano wytyczne, których celem było umożliwienie wypracowania opcji najbardziej przyjaznych środowisku, biorąc pod uwagę również czynniki, takie jak: koszty i akceptacja społeczna. **Należy jednak pamiętać, że na wyniki tego typu ocen LCA mają wpływ przyjęte warunki brzegowe i założenia.** Założenia ocen LCA przedstawionych powyżej należy zatem zawsze porównywać z warunkami lokalnymi, co może prowadzić do uzyskania zupełnie innych wyników. Dla szeregu wymienionych powyżej strumieni odpadów nie udało się w wyniku oceny LCA określić najbardziej korzystnej dla środowiska opcji, ponieważ warunki lokalne mogły w znacznym stopniu różnić się od przyjętych powyżej założeń i granic, co wpłynęło na zmianę wyników oceny LCA.

Ocena wymaganej wydajności spalarni

KPGO oraz raport SOOS w szczególności skoncentrowały się na omówieniu zagadnienia wymaganej wydajności procesów termicznego przetwarzania odpadów. Składowanie oraz inne metody przetwarzania odpadów zostały uprzednio omówione w przyjętym wcześniej dziesięcioletnim planie gospodarki odpadami; te wyniki nie wymagały aktualizacji. W przypadku

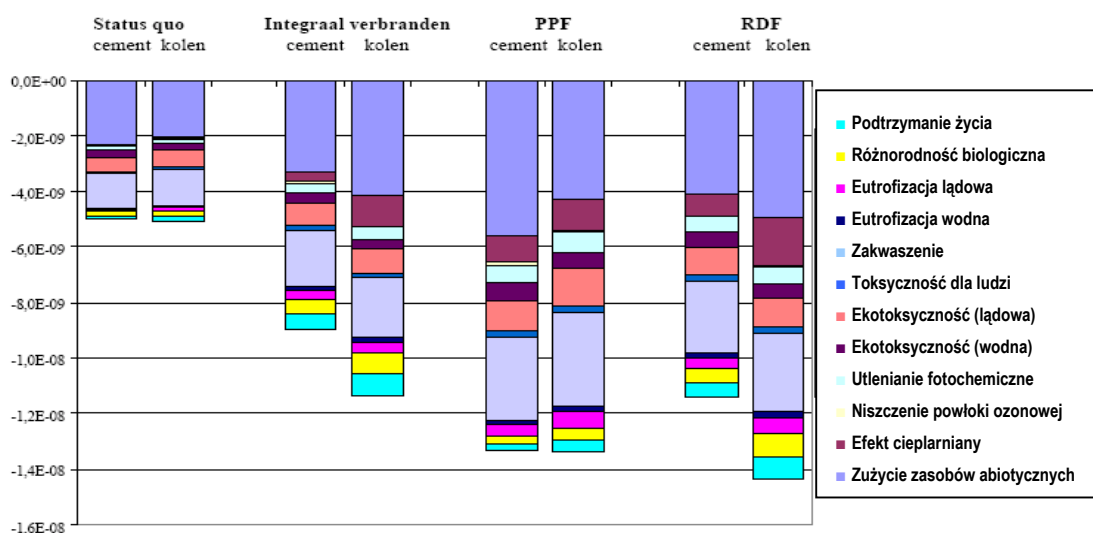
Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

odpadów palnych i wymaganej wydajności procesów przetwarzania termicznego, raport SOOS przewiduje następujące cztery wariantowe scenariusze:

1. Maksymalny odzysk frakcji papieru/tworzyw sztucznych (PPF): Segregacja odpadów komunalnych z podziałem na paliwo alternatywne (RDF) oraz frakcję organiczną. Wydzielenie frakcji PPF z RDF, współspalanie w elektrowniach węglowych lub piecach cementowych.
2. Maksymalna produkcja paliwa alternatywnego (RDF): Segregacja odpadów komunalnych z podziałem na paliwo alternatywne (RDF) oraz frakcję organiczną. Przetwarzanie odpadów komunalnych w celu wytworzenia RDF oraz spalanie w nowych instalacjach przystosowanych do spalania odpadów o wysokiej wartości opałowej;
3. Spalanie konwencjonalne: Zwiększenie wydajności spalarni proporcjonalnie do wzrastającej produkcji odpadów;
4. Status quo: Wydajność spalarni nie wzrasta. Nadwyżka palnych odpadów jest składowana.

W raporcie SOOS porównano cztery przedstawione powyżej scenariusze dla wszystkich aspektów środowiskowych. Wyniki tego porównania przedstawia poniższy wykres:

Integraal verbranden: Spalanie wszystkich odpadów komunalnych; PPF: Spalanie frakcji papieru/tworzyw sztucznych; RDF: Wytwarzanie paliwa z odpadów komunalnych; cement: Maksymalne możliwe współspalanie w piecach cementowych; kolen: Maksymalne możliwe współspalanie w elektrowniach węglowych;

Wykres przedstawiony powyżej stanowi podsumowanie wszystkich typów oddziaływania na środowisko różnych preferowanych procesów spalania dla każdego ze strumieni odpadów.

W porównaniu z sytuacją obecną (Status quo), strategie PPF i RDF zapewniają lepsze wyniki, np. niższe ogólne niekorzystne oddziaływanie na środowisko, niż 'Integraal verbranden' (= Spalanie wszystkich odpadów bez dodatkowej obróbki).

Wdrożenie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami

Rada ds. Gospodarki Odpadami odgrywa istotną rolę w procesie wdrożenia celów i środków przewidzianych w KPGO. Rada opracowała i rozpowszechniła wytyczne dla urzędników na szczeblu prowincji i gminy, odpowiedzialnych za udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami. Wytyczne te pomagają urzędnikom określić poprawne i konsekwentne

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

wymogi związane z udzielaniem zezwoleń przedsiębiorstwom zajmującym się gospodarką odpadami oraz wytwórcom odpadów. W planie określono również wymogi w zakresie wymaganej wydajności procesów spalania i składowania odpadów, toteż zezwolenia wydawane będą wyłącznie dla instalacji działających zgodnie z planem. Opłacalność to jeden z głównych bodźców, które zachęcają do zapewnienia zgodności z planem, a podatki nakładane za składowanie odpadów zapobiegają nadmiernemu wzrostowi ilości składowanych odpadów, co wpływa na optymalizację wykorzystania innych metod przeróbki i zagospodarowania odpadów.

Wnioski:

Choć Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko procesów przetwarzania odpadów w ramach Krajowego Planu Gospodarki Odpadami przedstawia szeroki zakres informacji i porównań pomiędzy poszczególnymi rozwiązaniami, wynikające z niej wnioski okazały się niezmiernie trudne do wykorzystania w procesie decyzyjnym. Założenia i granice przyjęte w Ocenie Cyklu Życia (LCA) nie zawsze odzwierciedlały rzeczywiste warunki zastosowania danego procesu przetwarzania odpadów, co może wpływać na istotną zmianę wyników oceny LCA. Choć przedstawione wyniki wydawały się jednoznaczne i oczywiste, często zdarzało się, że podjęcie jednoznacznej decyzji co do preferowanej opcji było niemożliwe. Dlatego nie zalecamy przyjęcia metodologii opartej na ocenie LCA, ale raczej przeprowadzenie bezpośredniej analizy głównych oddziaływań na środowisko dla poszczególnych aspektów środowiskowych. Należy jednak pamiętać, że porównanie różnych typów oddziaływania na środowisko utrudnia, a czasem uniemożliwia porównanie i wybór preferowanej opcji.

1.3. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Regionalnego Planu Gospodarki Odpadami regionu Ligurii, Włochy

Regionalny Plan Gospodarki Odpadami (RPGO) został opracowany przez region Ligurii i przyjęty w dniu 29 lutego 2000 r. Plan miał na celu przede wszystkim dostarczenie władzom lokalnym, gminom i prowincjom normatywnych instrumentów i metod. Narzędzia te miały umożliwić władzom lokalnym wykonywanie ich obowiązków na drodze przejrzystego i wyraźnie określonego procesu decyzyjnego, dzięki wykorzystaniu obiektywnych i publicznie dostępnych informacji oraz procedur oceny umożliwiających zaangażowanie z zewnątrz.

Najbardziej nowatorski aspekt RPGO polega na przyjęciu systematycznej i zintegrowanej metodologii „gospodarki odpadami”. Plan ten nie rozpatruje gospodarki odpadami jako szeregu odrębnych zagadnień, tj. wytwarzania, gromadzenia, transportu, recyklingu oraz usuwania odpadów, ale jako całościowy system zintegrowanych działań składających się na spójny „system odpadów”.

Cele RPGO:

Główne cele RPGO regionu Ligurii są następujące:

1. Redukcja ilości odpadów i odpadów niebezpiecznych;
2. Osiągnięcie założeń związanych z ponownym wykorzystaniem i segregacją odpadów zgodnie z Dekretem Ronchi nr 22/1997, w którym ustalone zostały cele minimum;
3. Unikanie składowania odpadów na składowiskach; przygotowanie ocen oddziaływania na środowisko dla instalacji gospodarki odpadami;
4. Optymalizacja kosztów również dzięki odpowiedniemu wymiarowaniu instalacji;
5. Tworzenie miejsc pracy w sektorze gospodarki odpadami;
6. Zapewnienie przejrzystości procesu decyzyjnego.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Regionalny Plan Gospodarki Odpadami (RPGO) przewiduje również nowatorskie rozwiązania systemu monitorowania gospodarki odpadami. Monitorowanie realizacji planu uznawane jest za kwestię bardzo istotną, ponieważ plan przewiduje rozwiązania długofalowe. System monitoringu opiera się na trzech elementach:

1. Gromadzenie danych dotyczących celów planu;
2. Weryfikacja: porównanie zgromadzonych danych z celami RPGO;
3. Ocena i przegląd zapewniające modyfikację i integrację celów planu (lub przewidzianych w planie działań związanych z jego wdrożeniem).

Struktura RPGO:

RPGO regionu Ligurii można podzielić na cztery podstawowe części:

1. Część opisowa – informacje na temat odpadów wytwarzanych w regionie Ligurii oraz istniejących obecnie systemów gospodarki odpadami. Dane te są porównywane z odpowiednimi danymi na szczeblu krajowym;
2. Część strategiczna – opis metodologii oceny scenariuszy dla czterech prowincji regionu Ligurii. Scenariusze gospodarki odpadami zostały przygotowane w oparciu o różne rozwiązania technologiczne w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi. Poszczególne scenariusze przyjęto odrębnie dla każdej z czterech prowincji.
3. Część programowa – opis działań i środków zapewniających wsparcie i rozwój systemu gospodarki odpadami oraz ponowne zdefiniowanie zakresu obowiązków i uprawnień zainteresowanych stron. Część ta zawiera również opis bodźców ekonomicznych na szczeblu regionalnym, w tym: dopłat recyklingowych, podatków za usuwanie odpadów oraz taryf za usługi.
4. Część legislacyjna określa wytyczne techniczne i wymogi operacyjne w oparciu o przepisy krajowe i regionalne w zakresie gospodarki odpadami. W części tej przedstawiono również kryteria lokalizacji instalacji przetwarzania odpadów, które umożliwiają właściwe planowanie przestrzenne oraz wykluczenie z planowania określonych terenów. Kryteria selekcji podzielono na:
 - o Wykluczające – np. kryteria powodujące wykluczenie określonych terenów z zakresu działań związanych z gospodarką odpadami;
 - o Negatywne – np. kryteria powodujące uznanie danego obszaru za szczególnie narażony na oddziaływanie instalacji przetwarzania odpadów (obszary nie preferowane);
 - o Preferencyjne – np. kryteria popierające lokalizację instalacji przetwarzania odpadów.

Procedura opracowywania RPGO:

Etapy opracowywania RPGO regionu Ligurii były następujące:

1. Oświadczenie na temat zamiaru przeprowadzenia wstępnych prac studialnych, które zostały przeprowadzone w roku 1997, a ich celem było określenie kryteriów dla opracowania RPGO (ustalenie zakresu);
2. Pierwsza wersja planu – zatwierdzenie pierwszej wersji RPGO przez samorząd regionu w dniu 15 grudnia 1998 r.;
3. Konsultacje społeczne – pomiędzy majem a lipcem 1999 r. (45 dni). Projekt RPGO został przesłany do władz lokalnych, organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska, oraz pozostałych zainteresowanych stron. Odebrano 32 komentarze i uwagi.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

4. Przegląd zgłoszonych uwag oraz ich ocena w ramach grupy roboczej stworzonej ad hoc w celu dostosowania treści i struktury RPGO w oparciu o odebrane komentarze;
5. Ocena Komisji OOS. Badanie poprawionej wersji projektu RPGO przez Regionalną Komisję OOS w celu oceny kryteriów planu w zakresie zrównoważonego rozwoju;
6. Uwagi Stałej Konferencji regionu: 9 listopada 1999r. RPGO został przedstawiony i omówiony przez Stałą Konferencję Regionu Ligurii, która obejmuje przedstawicieli gmin, prowincji oraz okręgów górskich.
7. Opinia Komisji ds. Planowania. 16 listopada 1999r. Komisja ds. Planowania wyraziła pozytywną opinię na temat RPGO;
8. Druga wersja planu: zatwierdzenie poprawionej wersji RPGO przez samorząd regionu;
9. Ocena przez IV Komisję Rady: Druga wersja RPGO została przesłana Radzie Regionu przez samorząd regionalny; IV Komisja Rady dokonała przeglądu tej wersji i przesłała ją Radzie do zatwierdzenia;
10. Zatwierdzenie przez Radę Regionu w dniu 29 lutego 2000r.

Proces opracowania RPGO zajął około 1 roku i 3 miesiące (pomiędzy grudniem 1998r. oraz lutym 2000r.), włącznie ze wszystkimi etapami oficjalnego procesu decyzyjnego.

Aspekty środowiskowe omówione w RPGO:

W ramach procesu SOOS dokonano porównania i oceny wariantowych scenariuszy gospodarki odpadami, wykorzystując w tym celu tzw. matrycę oddziaływania na środowisko. Cztery scenariusze obejmowały:

1. Stan obecny, np. składowanie odpadów;
2. Spalanie i składowanie odpadów;
3. Separacja odpadów mokrych i suchych oraz składowanie lub spalanie odpadów mokrych;
4. Instalacja wytwarzająca paliwo z odpadów (instalacja RDF) dla odpadów suchych oraz spalanie lub składowanie odpadów mokrych.

Scenariusze te porównano w oparciu o szereg kryteriów środowiskowych, ekonomicznych (koszty) oraz społecznych. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli, gdzie 1 oznacza wynik najniższy (najbardziej niekorzystny wpływ na środowisko), natomiast 5 – wynik najwyższy (najmniej negatywny wpływ na środowisko).

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Waga	Waga standardowa	Wskaźnik	Stan obecny 1.Składowisko	1. Spalarnia & 1.Składowisko	1. Instalacja separacji odpadów mokrych i suchych lub instalacja RDF, 1. spalarnia oraz składowisko			
					Separacja odpadów mokrych i suchych		Instalacja RDF	
					Odpady mokre – składowanie	Odpady mokre – spalanie	Odpady mokre – spalanie	Odpady mokre – składowanie
3	1,5	Redukcja ilości odpadów	1	4	3	4	2	3
2	1,0	Ponowne wykorzystanie materiałów	1	2	4	3	4	3
4	2,0	Emisje do atmosfery	3	1	3	2	4	3
1	0,5	Zużycie wody	5	1	3	2	4	3
4	2,0	Zanieczyszczenie wody	1	4	3	4	3	4
4	2,0	Zanieczyszczenie gleby	2	4	3	4	3	4
2	1,0	Gleba: wykorzystanie terenu	1	4	3	4	2	3
5	3,8	Ponowne wykorzystanie energii	1	5	3	4	3	3
3	2,3	Transport	4	4	2	3	2	3
5	3,8	Koszty	5	4	3	1	2	1
3	3,8	Wypadki	4	4	3	3	3	3
5	6,3	Akceptacja społeczna	4	1	2	1	4	1

Źródło: *Piano di Gestione dei Rifiuti* (plan gospodarki odpadami), region Liguria

Z tabeli wynika, że dla każdego ze scenariuszy wymagane było zgromadzenie szeregu danych i informacji środowiskowych. Informacje te dotyczyły emisji do atmosfery (ze składowisk, procesu spalania, transportu odpadów), emisji do wód podziemnych (głównie ze składowisk i procesu spalania), gleby, wykorzystania terenu, zużycia energii, itp. Wyniki przedstawione w tabeli odzwierciedlają wpływ na środowisko wyrażony jako bezwymiarowe wskaźniki (w celu zapewnienia porównywalności).

Główne wnioski z przedstawionych powyżej przykładów SOOS

Na podstawie przedstawionych powyżej dwóch przykładów raportów SOOS dotyczących planów gospodarki odpadami można wyciągnąć wnioski istotne dla procesu opracowywania Wojewódzkich Planów Gospodarki Odpadami w Polsce. Wnioski te dotyczą:

1. Procedur opracowywania PGO oraz raportu SOOS;
2. Ocenianych i porównywanych wariantowych rozwiązań;
3. Danych środowiskowych włączonych w ramy raportu SOOS;
4. Konsultacji społecznych.

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

Procedura opracowywania PGO oraz raportu SOOS:

Procedura opracowywania planu gospodarki odpadami może obejmować sporządzenie raportu SOOS, tzn. istnieje możliwość przyjęcia zintegrowanej procedury jednoczesnego przygotowania planu oraz raportu SOOS. Raport SOOS może zostać włączony w ramy planu gospodarki odpadami jako odrębny rozdział, w którym przedstawione zostaną informacje środowiskowe na temat wpływu systemu gospodarki odpadami oraz wariantowych rozwiązań na środowisko. Przygotowanie zarówno PGO, jak i raportu SOOS wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych, które w tym przypadku mogą być prowadzone w ramach wspólnych działań konsultacyjnych. Etapy opracowywania planu gospodarki odpadami (w tym raportu SOOS) przedstawiono w rozdziale 6.

Rozwiązania wariantowe:

Tak w przypadku PGO, jak i SOOS należy opracować jedno lub dwa rozwiązania wariantowe w zakresie gospodarki odpadami. Jedno rozwiązanie może zostać przedstawione jako główna i preferowana opcja w zakresie gospodarki odpadami w przyszłości. Następnie można przedstawić rozwiązania alternatywne dla konkretnych aspektów gospodarki odpadami. Na przykład preferowana opcja może dotyczyć segregacji, recyklingu i ponownego wykorzystania odpadów w połączeniu ze składowaniem na składowiskach, spełniających wymagania ochrony środowiska oraz likwidacją i rekultywacją pozostałych składowisk i wysypisk. Alternatywne rozwiązania mogą stanowić: spalanie odpadów oraz odzysk energii w celu dalszej redukcji i minimalizacji ilości składowanych odpadów lub mechaniczną separację odpadów po ich zgromadzeniu i dalszy recykling frakcji w celu minimalizacji ilości składowanych odpadów. Dla wszystkich tych trzech opcji, tj. opcji preferowanej i alternatywnych rozwiązań, należy oszacować i porównać koszty oraz oddziaływanie na środowisko. Dodatkowo na podstawie wyników w zakresie ponownego wykorzystania i minimalizacji odpadów należy następnie dokonać wyboru rozwiązania najbardziej zrównoważonego (w sensie środowiskowym i ekonomicznym).

Dane środowiskowe włączone w ramy raportu SOOS:

Informacje na temat środowiska, które należy przedstawić i ocenić w ramach SOOS powinny dotyczyć ogólnodostępnych danych na temat oddziaływania PGO na środowisko w województwie lub regionie. Umożliwi to porównanie oddziaływania na środowisko systemu gospodarki odpadami oraz ogólnych problemów środowiskowych. Dane te należy pogrupować w poszczególne kwestie środowiskowe tak jak w holenderskim KPGO, można je również pogrupować według elementów środowiska (powietrze, gleba, odpady, woda, itp.).

Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne należy zorganizować wspólnie dla PGO oraz SOOS. Konsultacje takie należy zorganizować dwukrotnie: pierwszy raz na etapie precyzowania zakresu planu i raportu, umożliwiając zainteresowanym stronom zewnętrznym, w tym społeczeństwu, zgłoszenie uwag na temat zakresu oraz granic planu gospodarki odpadami i raportu SOOS. Drugą konsultację należy zorganizować przed zatwierdzeniem ostatecznej wersji planu gospodarki odpadami, np. po opracowaniu projektu PGO. Zainteresowane strony mają wówczas możliwość zgłoszenia uwag przed opublikowaniem wersji ostatecznej.

Konsultacje mogą mieć formę pisemnej procedury, umożliwiającej przedstawienie uwag na temat udostępnionych dokumentów. Zainteresowanym stronom należy zapewnić wystarczającą ilość czasu na przeanalizowanie dokumentacji i przygotowanie uwag (co najmniej 4 tygodnie). Konsultacje można również zorganizować w formie spotkania, na którym przedstawiony i objaśniony zostanie

Załącznik 3

Przykłady Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko w ramach planów gospodarki odpadami

stan prac nad planem gospodarki odpadami, a zainteresowane strony będą mogły zgłosić uwagi bezpośrednio w trakcie zebrania lub w późniejszym terminie w formie pisemnej (w ciągu dwóch tygodni).